

**Univerzita Karlova v Praze
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Pedagogicko-výchovná činnost v práci Městské policie,
případová studie města Kladna**

**Pedagogical and educational activities within the framework
of Metropolitan Police, a case study of Kladno**

Stanislav Procházka

Vedoucí práce: PhDr. Jaroslava Hanušová, Ph.D.

Studijní program: Vychovatelství

Studijní obor: Vychovatelství

2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Pedagogicko-výchovná činnost v práci Městské policie, případová studie města Kladna* vypracoval pod vedením vedoucí práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 25. 3. 2015

.....

podpis

Poděkování

Rád bych zde poděkoval vedoucí své bakalářské práce paní PhDr. Jaroslavě Hanušové, Ph.D., za její vstřícný postoj, poskytnuté rady a připomínky a značnou ochotu při konzultacích. Tímto přístupem mi velmi pomohla při zpracování mé závěrečné práce.

ANOTACE

Práce se zaměřuje na využití pedagogicko-výchovné činnosti v instituci, která není součástí formálního ani neformálního vzdělávání, a přesto je pro ni znalost a zvládnutí pedagogicko-výchovné činnosti velmi důležitá. Touto institucí je městská policie, v této bakalářské práci bude podrobně analyzována pedagogicko-výchovná činnost Městské policie v Kladně. Na základě analýzy pak budou navrženy případné změny vedoucí ke zkvalitnění pedagogicko-výchovné činnosti v práci Městské policie Kladno.

KLÍČOVÁ SLOVA

výchovná činnost, socio – patogenní jevy, delikvence, prevence kriminality, veřejná správa, městská policie, pedagogika

ANNOTATION

The work focuses on the use of pedagogical and educational activities in the institution which is not part of either formal or non-formal education and yet it is for her knowledge and mastery of pedagogical and educational activities is very important. This authority is the municipal police and in the thesis will be closely analyzed pedagogical and educational activities of the Municipal Police in Kladno. Based on the analysis will be designed in possible changes to improve the quality of pedagogical and educational activities in the work of the Municipal Police Kladno.

KEYWORDS

educational activities, socio-pathogenic phenomena, delinquency, crime prevention, public administration, municipal police, pedagogy

Obsah

1 Úvod	6
2 Cíle práce	8
3 Teoretická východiska	10
3.1 Městská policie	10
3.2 Prevence kriminality	11
3.3 Pedagogicko-výchovná činnost	13
4 Pedagogicko-výchovná činnost Městské policie Kladno	16
4.1 Pedagogicko-výchovná činnost Městské policie Kladno realizovaná v rámci spolupráce se školami	18
4.2 Pedagogicko-výchovná činnost Městské policie Kladno realizovaná v rámci spolupráce s organizacemi neformálního vzdělávání (zejména se středisky volného času)	23
4.3 Pedagogicko-výchovná činnost Městské policie Kladno provozována samostatně (bez přímé spolupráce s dalšími organizacemi)	24
5 Mapování názorů zástupců základních škol na pedagogicko-výchovnou činnost Městské policie Kladno a hodnocení dopadů těchto aktivit na znalosti a dovednosti žáků	26
5.1 Formulace cílů	26
5.2 Rozhodnutí o technice sběru informací a konstrukce výzkumného nástroje	27
5.3 Hodnocení dopadů pedagogicko-výchovných aktivit Městské policie Kladno na znalosti a dovednosti žáků	28
5.4 Mapování názorů zástupců základních škol na pedagogicko-výchovnou činnost Městské policie Kladno	29
5.5 Popis cílové skupiny – rozhodnutí o populaci a vzorku	29
5.5.1 Žáci vybraných škol	29
5.5.2 Organizace a instituce spolupracující s Městskou policií Kladno	30
5.6 Předvýzkum	30
5.7 Sběr a analýza dat	31
5.7.1 Hodnocení dopadů pedagogicko-výchovných aktivit Městské policie Kladno na znalosti a dovednosti žáků	31
5.7.2 Mapování názorů zástupců základních škol na pedagogicko-výchovnou činnost Městské policie Kladno	38
5.8 Interpretace, závěry, teoretické zobecnění	41
6 Analýza silných a slabých stránek pedagogicko-výchovné činnosti Městské policie Kladno	44
7 Návrh změn v pedagogicko-výchovné činnosti Městské policie Kladno	47
8 Závěr	50
9 Seznam použitých informačních zdrojů	52
10 Přílohy	55

1 Úvod

Žijeme v době, která klade velký důraz na integraci a propojování dříve oddělených složek života. V oblasti vzdělávání se tento integrační přístup projevuje například zapojováním do výuky organizací, které dříve stály striktně mimo jakoukoliv pedagogicko-výchovnou činnost. Dnes již zkrátka rozhodně neplatí, pokud kdy vůbec platilo, že vzdělávání je úkolem školy a dalších vzdělávacích institucí. Komplexnost a složitost situací, kterým dnešní společnost čelí, vyžadují na vzdělávání spolupráci mnoha organizací. Typickým příkladem může být i spolupráce městské policie s místními organizacemi formálního i neformálního vzdělávání a její aktivní role ve výchově nových generací. Primárním účelem městské policie je zabezpečovat veřejný pořádek v rámci působnosti obce. Kromě toho jí ale zákon ukládá i povinnost podílet se na prevenci kriminality v obci. A právě prevence kriminality je tou oblastí, kde se setkávají jak bezpečnostní a represivní orgány (v daném případě městská policie) s institucemi formálního a neformálního vzdělávání. Právní úprava nevymezuje, jakým způsobem má městská policie k tématu prevence kriminality přistupovat. V praxi tak jistě najdeme případy, kdy preventivní činnost je v rámci městské policie vykonávána jen jako doplňková (rozuměj nedůležitá, podřadná) činnost minimálního rozsahu. Tato práce se ale zaměřuje spíše na opačný konec pomyslného spektra, tedy na situaci, kdy (v ideálním případě) je prevence kriminality vnímána jako nezbytný a potřebný prvek práce městské policie a je založena na spolupráci s dalšími aktéry prevence kriminality. Hlavním cílem této bakalářské práce je podrobně analyzovat pedagogicko-výchovnou činnost Městské policie Kladno (dále MP Kladno). Na základě analýzy pak budou nastíněny možné kroky rozvoje pedagogicko-výchovné činnosti v práci Městské policie Kladno. Výběr města Kladno, resp. městské policie zde působící, není náhodný. Autor bakalářské práce dlouhodobě pracuje jako ředitel Městské policie Kladno a během svého 17letého působení v této funkci si mnohokrát ověřil, že kvalitně realizovaná pedagogicko-výchovná činnost v rámci prevence kriminality přináší v delším časovém horizontu pozitivní efekty a je potřeba ji vnímat jako svébytnou a neopomenutelnou součást

práce městské policie. Stejně tak není náhodné zaměření se na práci městské policie směrem k dětem a mládeži.

Autor práce je nejen kladenským rodákem, ale také patriotem hrdým na své město, které si v posledních 20 letech prošlo složitým vývojem, a i přes jeho růst a modernizaci jistě trpí i určitými problémy. Prevence kriminality a v jejím rámci i práce s dětmi a mládeží je předpokladem dalšího rozvoje města tím správným směrem.

2 Cíle práce

Práce se zaměřuje na využití pedagogicko-výchovné činnosti v instituci, která není součástí formálního ani neformálního vzdělávání, a přesto je pro ni znalost a zvládnutí pedagogicko-výchovné činnosti velmi důležitá. Touto institucí je městská policie. V bakalářské práci bude podrobně analyzována pedagogicko-výchovná činnost Městské policie v Kladně. Cílem práce je nejen poukázat na pedagogicko-výchovnou činnost, kterou Městská policie Kladno vykonává v rámci prevence kriminality. Cílem je také tuto činnost důkladně analyzovat, a to včetně stanovení silných a slabých stránek. Práce se ale neorientuje pouze dovnitř Městské policie Kladno, ale obrací se jak na základní školy, tak i samotné žáky. Dalším cílem je tedy také zmapovat názory zástupců základních škol na pedagogicko-výchovnou činnost Městské policie Kladno a zároveň sledovat, jaký dopad mají konkrétní aktivity přímo na žáky základních škol. Na základě všech výše uvedených analýz budou nastíněny možné kroky vedoucí ke změnám či zlepšení pedagogicko-výchovné činnosti Městské policie Kladno.

Zjednodušeně můžeme hovořit o třech hlavních cílech bakalářské práce:

Cíl 1. Popis pedagogicko-výchovných aktivity realizovaných Městskou Policií v Kladně v letech 2011–2013.

1.1. Popis pedagogicko-výchovné činnosti Městské policie Kladno realizované v rámci spolupráce se školami (důsledek, složení, zaměření)

1.2. Popis pedagogicko-výchovné činnosti Městské policie Kladno realizované v rámci spolupráce se středisky volného času

1.3. Popis vlastní pedagogicko-výchovné činnosti

Cíl 2. Zhodnocení jednotlivých typů pedagogicko-výchovné činnosti městské policie

2.1. Mapování názorů zástupců základních škol na pedagogicko-výchovnou činnost Městské policie Kladno a hodnocení dopadů těchto aktivit na znalosti a dovednosti žáků.

2.2. Stanovení silných a slabých stránek využití pedagogicko-výchovné činnosti městské policie

Cíl 3. Návrh změn v práci Městské policie vedoucí k efektivnějšímu využití pedagogicko-výchovné činnosti.

3 Teoretická východiska

Teoretická východiska slouží ke správnému vymezení a pochopení daného tématu. Bez tohoto vymezení bychom se pohybovali jako loď bez kompasu v rozlehlém oceánu. V dalším textu tak budou vysvětleny a definovány základní pojmy, které budeme v práci používat.

3.1 Městská policie

Městská policie (dále jen MP) je podle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii orgánem obce, který je zřizován a rušen obecním zastupitelstvem prostřednictvím obecně závazné vyhlášky. Vždy se jedná o obecní policii, která ovšem v obcích se statutem města nese název městská policie. Hlavním úkolem městské policie je zabezpečení místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Na zajištění veřejného pořádku městská policie spolupracuje s Policií České republiky (dále jen „policie“), státními orgány a orgány územních samosprávných celků. Jak police, tak i městská policie i přes to, že jsou zejména složkami represivními, využívají k naplnění cílů, které jsou jim zákony, nařízeními a dalšími interními pokyny stanoveny, preventivní činnost.

Prevenčí kriminality se obecní policie nezabývá svévolně, konkrétně je tato povinnost stanovena ve výše zmíněném zákoně o obecní policii v § 2, písm. f), kde je uvedeno, že: *„Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona ... se podílí na prevenci kriminality v obci.“* (Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii). Ačkoliv se již zákon o obecní policii tématu prevence kriminality více nevěnuje, nabízí i toto vymezení dostatečný prostor pro realizaci velkého množství aktivit s preventivního charakteru.

Pro potřeby této práce je důležité připomenout, že: *„Městskou policii Kladno řídí primátor města nebo na základě usnesení zastupitelstva jeho pověřený člen.“* (Vyhláška města č. 6/06, kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 6/98 “ O zřízení Městské policie Kladno“, 2006) a je tedy orgánem zřizovaným městem. Městská policie je tak zařazena do organizační struktury obecního či městského úřadu a její pracovníci (strážníci) jsou zaměstnanci města. V čele městské policie stojí starosta

města a manažersky řídí městskou policii velitel, resp. ředitel. Méně početnou obecní či městskou policii spravuje velitel, zatímco ředitel manažersky vede městskou policii ve statutárních městech. Lze předpokládat, že pokud se obec/město rozhodne zřídit obecní/městskou policii, hodlá se tím sama (prostřednictvím vlastního orgánu) aktivně zapojit do zajištění veřejného pořádku na svém území a mimo jiné chce být aktivní i v oblasti prevence kriminality. Zákon nijak nestanovuje rozsah preventivní činnosti, kterou má městská policie vykonávat, ani způsoby (formy, metody,...) této práce (zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii).

3.2 Prevence kriminality

Prevence kriminality dnes představuje velmi užívaný, přesto ne zcela jednotný termín. Ve shodě s E. Havrdovou můžeme preventivní práci v oblasti kriminality obecně definovat jako *„udržení chování členů společnosti v rámci většinou občanů konsensuálně dohodnutých norem a hodnot, a to za použití prostředků nesankční povahy. Prevence má tedy cíleně usilovat o to, aby nedošlo k závažnějšímu narušení nejdůležitějších společenských regulativů.“* (Štefunková, 2011, s. 11). Pro naši práci je kromě jiného důležitý důraz na prostředky nesankční povahy – k nim pak rozhodně budou patřit veškeré pedagogicko-výchovné aktivity. Stejně je pro nás nutné zdůraznit roli a zapojení širokého spektra různých aktérů, resp. vymezit prevenci kriminality jako *„intervenci realizovanou různými subjekty na různých stupních, přičemž v zásadě je hlavním účelem zabránit trestné činnosti ještě předtím, než k ní dojde.“* (Štefunková, 2011, str. 11). Další rys prevence kriminality využitelný v této práci je propojení s prevencí rizikového chování a to zejména proto, že kriminální chování je jedním ze vzorců rizikového chování (kromě toho např. šikana, záškoláctví, užívání návykových látek, atd.). Platí totiž, že pokud se jedinec chová rizikově v jedné oblasti, má tendenci chovat se rizikově i v dalších oblastech. Konečně důležitý je i důraz na snižování rizika výskytu budoucí trestné činnosti (Štefunková, 2011), tedy zaměření se na budoucí pozitivní efekty, či přínosy. Zjednodušeně budeme v této bakalářské práci vycházet z těchto základních charakteristik prevence kriminality:

- využívá prostředky nesankční povahy,
- snaží se o zapojení širokého spektra různých aktérů na různých úrovních,

- orientuje se na budoucí pozitivní efekty (někdy i dlouhodobém horizontu),
- klade důraz na úzkou propojenost s dalšími formami rizikového chování.

O oprávněnosti výše uvedených základních charakteristik prevence kriminality svědčí i definice, kterou pro prevenci kriminality využívá Ministerstvo vnitra ČR: „*Prevence kriminality zahrnuje soubor nerepresivních opatření, tedy veškeré aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními i soukromoprávními subjekty směřující k předcházení páčání kriminality a snižování obav z ní.... Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí dalších sociálně patologických jevů, z nichž k nejzávažnějším patří nejrůznější formy závislosti.*“ (Prevence kriminality – Vymezení pojmů, 2015)

Z různých pojetí tohoto termínu vychází i rozdílná dělení prevence kriminality. V českém kontextu se nejčastěji setkáme s těmito dílčími termíny:

- **Sociální prevence** má za cíl obecně dotvářet jedince v procesu socializace. Zpravidla se jedná o dlouhodobější osvojování a pochopení pozitivních společenských norem, hodnot apod.,
- **Situační prevence** se snaží eliminovat či alespoň minimalizovat situace, při níž by mohlo dojít k páčání trestného činu (hlídané parkoviště, „bezpečnostní řetízky“ na dveřích, kamerový systém ve městě, policejní hlídky před školami atd.),
- **Prevence viktímnosti a pomoc obětem trestných činů** se zaměřuje na schopnost a připravenost (fyzická, psychická, technická apod.) jedince reagovat v situaci, při níž dochází k páčání trestné činnosti.

V této práci se nezaměřujeme cíleně pouze na jeden druh prevence kriminality, ale nepřímo se budeme zabývat všemi třemi oblastmi (sociální, situační i viktimologickou).

S ohledem na možné adresáty, užité způsoby intervence a faktory můžeme společně s Ministerstvem vnitra ČR hovořit o třech úrovních prevence kriminality:

- „*Primární prevence zahrnuje především výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity zaměřené zejména na nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je zaměřena na pozitivní ovlivňování zejména dětí a mládeže (využívání volného času, možnosti sportovního vyžití). Těžiště primární prevence spočívá v rodinách, ve školách a v lokálních společenstvích.*“

- **Sekundární prevence** se zabývá rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče), na sociálně patologické jevy (např. drogové a alkoholové závislosti, záškoláctví, gamblerství, povalečství, vandalismus, interetnické konflikty, dlouhodobá nezaměstnanost) a příčiny kriminogenních situací. **Terciární prevence** spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob (pracovní uplatnění vč. rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení...). Jejím cílem je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí.“ (Prevence kriminality – Úrovně preventivních aktivit, 2015)

Již z výše uvedeného je patrné, že prevence kriminality je důležitým prvkem umožňujícím zdravý rozvoj naší společnosti. To platí jak na národní, tak i na místní úrovni. Jak vyplývá ze Strategie prevence kriminality, městská policie je jedním z aktérů prevence kriminality na místní úrovni. Není ale aktérem jediným, spolu se tímto tématem zabývají (musí zabývat) i další orgány veřejné správy, Police ČR, školy, nevládní organizace i soukromé subjekty. (Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 – 2015, 2011). Systém prevence kriminality bude efektivně fungovat pouze tehdy, pokud dojde k vhodnému rozložení působností, odpovědností a spolupráce mezi všemi aktéry a zároveň zohledněna konkrétní situace, požadavky a možnosti.

3.3 Pedagogicko-výchovná činnost

Ačkoliv je slovní spojení pedagogicko-výchovná činnost uveden i v názvu této bakalářské práce, jen těžko se s ním v této podobě setkáme v odborné literatuře. Důvod pro použití tohoto sousloví spočívá ve snaze zachytit v jednom termínu dva základní aspekty pedagogiky, které se projevují i v práci Městské policie Kladno. Těmito aspekty je výchova a vzdělávání. Oba termíny jsou předmětem zájmu nejen pedagogiky (viz. např. Kohout,2002; Šikulová a Kolář; Vážanský a Smékal, 1995; Jůva, 2001; Průcha, 1997 a další), ale jsou běžně používány i ve společnosti. V teorii pedagogiky se přitom oba termíny mnohdy definují různorodě, a to i ve vztahu vůči

sobě navzájem. V této bakalářské práci budeme výchovu (v širším pojetí) chápat spíše jako obecnější či nadřazený termín ke vzdělávání.

Výchovu můžeme chápat jako obecné působení na jedince s cílem utvářet jej po stránce duševní i tělesné tak, aby byly v souladu se zaměřením a tradicemi společnosti. Výchovou se jedinec formuje do podoby řádného člena společnosti, dochází k rozvoji hodnot a postojů, které mu umožňují participovat na životě společnosti. V úzkém pojetí výchovy se můžeme zajímat o dílčí aspekty výchovy (např. mravní výchova). Širší chápání výchovy se orientuje na veškerou záměrnou kultivaci člověka. Pro potřeby této práce je vhodné využít tento způsob chápání výchovy. Zejména je potřeba zdůraznit všestrannost a záměrnost výchovného působení, neboť: „*Těžiště současného chápání výchovy nespočívá v dílčích prvcích, nýbrž v celistvém, dialektickém pojetí humanistické výchovy*“. (Vážanský a Smékal, 1995, s. 57). Tato celistvost je vysvětlitelná, mimo jiné, i vlivy celého okolního prostředí a tedy i působení různých aktérů (školská zařízení, rodina, veřejné instituce atd.). Stejně tak je dobré zdůraznit záměrnost, resp. cílevědomost výchovy. V tomto směru totiž nejde o náhodné či chaotické postupy, ale o snahu dosáhnout určitého výchovného ideálu.

Oproti výchově je možno **vzdělávání**¹ chápat jako proces vedoucí k získání znalostí a dovedností a zároveň k rozvíjení kognitivních stránek osobnosti. V procesu vzdělávání tak dochází k rozvíjení intelektuálních schopností, vědomostí i dovedností. Zatímco výchova v širším pojetí je důležitým prvkem procesu socializace, je vzdělávání zaměřeno spíše na racionální rovinu. Jak je uvedeno v publikaci Kapitoly z obecné pedagogiky, forma soudobého vzdělávání je založena na těchto základních kamenech – zajištění efektivního přesunu a sdílení vzrůstajícího objemu informací a následně schopnost příjemců informací tyto informace efektivně využívat (Šikulová, Kolář).

Pro potřeby této práce tak můžeme zjednodušeně říci, že nadřazený pojem výchova v širším slova smyslu je významnou složkou socializace jedince a je ji možno dále dělit na vzdělávání (jehož cílem je získání dovedností, vědomostí, schopností...) a výchovu v užším smyslu slova (která se orientuje na postoje, chování,...).

---

¹ Vzdělávání jako proces, zatímco vzdělání je spíše výsledek procesu vzdělávání

Je přitom zřejmé, že existují různé pohledy na vztah mezi výchovou a vzděláním. H. Sychrová například chápe vzdělání jako „*proces všestranné humanizace člověka, je to přetváření a zdokonalování všech jeho schopností, zatímco výchova vštěpuje především základní návyky, určitou citovou orientaci a je činností podstatně jednodušší, která do vzdělání organicky vplývá*“ (Sychrová, 1969, cit. dle Kohout, 2002, s. 23).

4 Pedagogicko-výchovná činnost Městské policie Kladno

Tato bakalářská práce se zabývá situací ve městě Kladně. V tomto významném středočeském městě v blízkosti Prahy žije téměř 70 tis. obyvatel. Po roce 1989 prošlo město složitým vývojem spojeným s útlumem těžby uhlí i výrazným omezením těžkého průmyslu (ocelárny Poldi). Městská policie byla na Kladně založena v roce 1992 na základě zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii v počtu 11 strážníků, v roce 2014 měla 85 strážníků a 4 civilní zaměstnance². Na tisíc obyvatel města tedy v současné době připadá téměř 1,2 strážníka, což je údaj srovnatelný s obdobně velkými městy v ČR. Ačkoliv hlavním úkolem městské policie je zabezpečení místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce, zaměřuje se i na prevenci kriminality v obci, mimo jiné realizací pedagogicko – výchovných aktivit. Pedagogicko – výchovné aktivity MP Kladno lze shrnout do těchto bodů:

- Pedagogicko-výchovná činnost patří mezi základní úkoly zajišťované Městskou policií Kladno. V rámci organizační struktury je tato činnost zajišťována tzv. Preventivně-informační skupinou (dále také PIS), kterou tvoří celkem 3 zaměstnanci (v jejich působnosti je kromě zajištění programů prevence a pedagogicko-výchovné činnosti také zajištění komunikace s veřejností a novináři). Jakkoliv se to může zdát odtažitě od pedagogicko – výchovné činnosti, povědomí o této organizaci i její pozitivní obraz v očích veřejnosti usnadňuje přístup k nejmladší generaci. Obojí (pedagogicko – výchovné aktivity i propagace organizace jako takové) pak společně přispívá k budování důvěry dětí a mládeže ke strážníkům.
- MP Kladno využívá rozmanité škály aktivit. Jedná se jak o informační aktivity (prostřednictvím webových stránek města a městské policie, měsíčník „Kladno 2014“, Kladenského zpravodaje), přednáškovou činnost (kdy jsou posluchači spíše pasivními příjemci informací), pořádání besed, školení a praktických nácviků (zaměřených na aktivní účast účastníků), pořádání soutěží a dalších veřejných akcí a také poskytování služeb.

---

² Jen pro srovnání, v roce 1992 začínala městská policie s 11 strážníky, dvěma služebními vozy značky Škoda 120, jedním služebním psem jménem Rita, téměř nulovým technickým vybavením a služebnou s kamny na uhlí zn: „Petra“.

- Městská policie své pedagogicko-výchovné aktivity sleduje a pravidelně hodnotí jako součást každoročních výročních zpráv.

Činnost Preventivně-informační skupiny se plošně zaměřuje na všechny obyvatele³ (ale i návštěvníky) města s tím, že vybraným cílovým skupinám je věnována zvýšená pozornost. Analýza, resp. výběr specifických skupin obyvatel města, na které se má práce PIS v dalším období zaměřit, je prováděna každoročně. Obecně lze ale stanovit některé cílové skupiny, na které se PIS zaměřuje trvale. Jedná se zejména o:

- děti v předškolním věku navštěvující předškolní zařízení na území města,
- žáky základních škol na území města,
- studenty středních škol a učilišť,
- rodiny s malými dětmi,
- osoby se zdravotním postižením,
- senioři.

S ohledem na charakter služeb či činností zajištěných PIS lze hovořit o těchto nejčastěji užívaných aktivitách (souhrnně za všechny cílové skupiny):

- Informační činnost. Pravidelné poskytování informací prostřednictvím webových stránek města a městské policie, měsíčník „Kladno 2014“, Kladenského zpravodaje (vysíláno prostřednictvím kabelové TV) atd. Dále poskytování informací novinářům a občanům města na vyžádání atd.
- Přednášková činnost. Zejména pořádání besed a přednášek pro různé cílové skupiny (např. besedy pro seniory).
- Pořádání školení. Jedná se o besedy s interaktivními prvky, kde si sami účastníci mohou vyzkoušet specifické činnosti (například prvky sebeobrany).
- Pořádání veřejných akcí a soutěží. Každoročně pořádá MP několik akcí se sportovní či společenskou náplní. Jedná se například o sportovní a vědomostní soutěž „O putovní pohár ředitele MP“, výtvarnou soutěž „Bezpečnost s Empíkem“ či sportovní „Desetiboj mladého strážníka“.

---

³ Např. služba „Auto pod dohledem“ je otevřena všem majitelům osobních vozů ve městě.

- Poskytování služeb. MP se snaží zvýšit bezpečnost ve městě poskytováním specifických služeb obyvatelům města (např. montáž bezpečnostních „řetízků“ na dveře, reflexní vestičky pro děti předškolního věku, senior linka atd.).

Výše uvedený výčet slouží pouze k nastínění široké škály aktivit zajišťovaných Městskou policií Kladno. Nyní se již zaměříme na pedagogicko-výchovnou činnost cílenou na děti a mládež ve věku 6⁴ až 18 let. Pro dělení pedagogicko-výchovné činnosti využíváme organizačně-institucionální pohled, tedy dělení s ohledem na spolupracující organizace a instituce. Dále tedy popisujeme pedagogicko-výchovnou činnost MP Kladno dělenou na:

- 1) pedagogicko-výchovná činnost Městské policie Kladno realizovaná v rámci spolupráce se školami,
- 2) pedagogicko-výchovná činnost Městské policie Kladno realizovaná v rámci spolupráce s organizacemi neformálního vzdělávání (zejména se středisky volného času),
- 3) pedagogicko-výchovná činnost Městské policie Kladno provozována samostatně (bez přímé spolupráce s dalšími organizacemi).

4.1 Pedagogicko-výchovná činnost Městské policie Kladno realizovaná v rámci spolupráce se školami

Spolupráce se školami, zejména se základními školami, představuje jádro preventivních aktivit zaměřených na tuto cílovou skupinu. Jedná se zejména o pořádání tematických besed a přednášek a dále preventivních akcí a soutěží, které mají děti předškolního věku a žáky základních škol hravou formou vzdělávat v oblasti prevence. Důležitost tohoto druhu pedagogicko-výchovné činnosti MP není dána jen samotným počtem žáků, kteří se každoročně do těchto aktivit zapojí. Je ojedinělá i s ohledem na rozsah témat, která jsou probírána. Navíc je zde neopominutelné finanční hledisko. Spolupráce Městské policie Kladno se školami na území města totiž probíhá pro školy bezplatně. Mnohá z témat, kterými se Městská policie Kladno v rámci pedagogicko-výchovné činnosti věnuje, mohou pro

---

⁴ Nezabýváme se tedy prioritně dětmi v předškolním věku. Městská policie Kladno však neneviduje data (např. počty dětí na besedách) odděleně za děti předškolního a školního věku. Proto budou na některých místech zmíněny i údaje o dětech předškolního věku.

školy zajistit různé externí subjekty (vzdělávací agentury atd.) jako placenou službu. Díky možnosti využít těchto služeb bezplatně od městské policie nejsou školy limitovány v rozsahu i tematickém zaměření. Nepostradatelným, byť vedlejším, efektem kontaktu strážníků MP a žáků/studentů je vzájemné poznání a budování důvěry dětí a mládeže ke strážníkům.

V letech 2011 až 2013 realizovala Městská policie Kladno více než 180 besed na základních školách, kterých se zúčastnilo 6 943 žáků (viz tabulka č. 1). Počet besed v jednotlivých letech je uveden v následujícím přehledu:

Tabulka č. 1: Besedy realizované MP Kladno na základních školách v letech 2011–2013

	2011	2012	2013	Celkem
Počet besed	77	59	46	182
Počet žáků	2765	2526 ⁵	1625 ⁶	6 943

Zdroj: Výroční zprávy Městské policie za roky 2011, 2012 a 2013.

Do tvorby obsahového zaměření a strukturálního členění jednotlivých preventivních aktivit vstupovala městská policie z pozice tvůrce koncepce a za účelem dosažení optimálního obsahu přizvala k tvorbě vybrané výchovné poradce či vedení škol nacházejících se na území města Kladna. V rámci vedení diskuse s výše zmíněnými aktéry byla probírána nejen témata, kterým je třeba věnovat zvýšenou pozornost, také cílové skupiny, na které je třeba se zaměřit a v neposlední řadě forma, jakou budou informace předávány cílovým skupinám.

Besedy a přednášky

Jednou z forem poskytování informací běžně využívaných MP Kladno je beseda. Jak uvádí Pracovní skupina Primární prevence Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je beseda: „...jednou z forem často využívaných zvláště při **jednorázové prevenci**. Lektor neuplatňuje formu ucelené přednášky, ale rozhovorem s posluchači zjišťuje jejich znalosti, názory a postoje a podle jejich úrovně se hlouběji věnuje vybraným tematickým okruhům, odpovídá na dotazy a dává

⁵ Počet žáků je včetně dětí z mateřských škol, v roce 2012 bylo realizováno 19 besed v mateřských školách.

⁶ Počet žáků je včetně dětí z mateřských škol, v roce 2013 bylo realizováno 8 besed v mateřských školách.

prostor pro vyjádření jednotlivých posluchačů,... Tím, že se posluchači zapojují aktivně do programu, se udržuje jejich pozornost, která vede k lepšímu zapamatování poznatků.“ (Miovský, 2007, str. 2),

Vzhledem k tomu, že PIS MP Kladno se plně ztotožňuje s výše uvedenou definicí besedy a snaží se využít veškerý její potenciál, jejím prostřednictvím se s předškoláky a dětmi školního věku probírají zejména témata, která lze rozdělit do dvou skupin:

- Preventivní chování – v rámci této skupiny jsou s dětmi probírána základní pravidla bezpečného chování a to zejména jak jednat pokud jsou:
  - sami doma (např. komunikace s cizími lidmi),
  - na veřejných prostranstvích (styk s neznámými zvířaty, bezpečný pohyb),
  - účastníky silničního provozu (dodržování pravidel silničního provozu, seznámení s povinnostmi chodce, in-line bruslaře),
  - uživateli internetu (nebezpečí komunikačních sítí).
- Odvracení přímo hrozícího nebezpečí – na besedách zaměřených na tuto oblast jsou diskutovány konkrétní situace, které mohou v reálném životě nastat a vhodná reakce na ně. V případě dětí v předškolním a školním věku se probírá zejména:
  - krizové situace a jejich řešení (první pomoc, hlášení požáru, hlášení mimořádné situace),
  - sebeobrana (jak se vyhnout přímému kontaktu s neznámou osobou, jak se účinně bránit při napadení, kam se obrátit o pomoc).

Dalším pravidelně diskutovaným tématem, které nelze jednoznačně zařadit do jedné z výše uvedených skupin, je seznámení posluchačů s přestupkovým a trestním právem, tedy s jeho základy, zejména vysvětlení pojmů přestupek, trestný čin, drogový trestná činnost, šikana, omezování osobní svobody apod.

Pokud bychom na besedy pořádané Městskou policií Kladno nahlíželi z hlediska rozdělení příjemců, v rámci tematického zaměření této bakalářské práce jsou cílovými skupinami PIS mateřské školy a základní školy. Jak je uvedeno ve Výroční zprávě o činnosti Preventivně – informační skupiny Městské policie Kladno za rok 2014, besedy v mateřských školách jsou tematicky zaměřeny na:

- bezpečí na ulici (při přecházení silnice se rozhlédnu, nebavíme se s cizími lidmi, co dělat při setkání s cizími psy),
- bezpečnost doma (neotevíráme cizím lidem, nehrajeme si s ohněm, nevykláníme se z oken),
- vybavení městské policie,

a na základních školách jsou tematicky vymezeny takto:

- bezpečnost doma (neotevíráme cizím lidem, nehrajeme si s ohněm, nevykláníme se z oken),
- bezpečnost silničního provozu (pravidla silničního provozu, cyklista, chodec),
- sebeobrana (jak se ubránit, předcházení krizových situací),
- řešení krizových situací (vznik požáru, poskytnutí první pomoci, bezpečnostní desatero),
- bezpečný pohyb ve světě internetu (problematika sociálních sítí, elektronická pošta)
- základy kriminalistiky (základní kriminalistické metody, pojem kriminalistika, druhy stop, způsoby jejich zjišťování, sestavení vlastního identikitu)
- rozdíl mezi trestným činem a přestupkem (pojem TČ a PŘ, druhy trestů a sankcí, základní znaky TČ a PŘ)
- jak správně používat krizové linky (nebát se krizovou linku využít, na které číslo volat v konkrétní situaci)
- šikana na školách (jak rozpoznat šikanu, jak se jí bránit, co dělat v případě, že se setkám se šikanou).

Preventivní akce a soutěže

Jak již bylo výše zmíněno, MP Kladno do své pedagogicko-výchovné činnosti prostřednictvím aktivit PIS zahrnuje preventivní akce a soutěže. Za dobu existence MP Kladno byla realizovaná řada soutěží se vzdělávacím obsahem, některé byly velmi úspěšné, jiné byly nahrazeny aktivitami novými. Lze konstatovat, že tematický rozsah těchto aktivit je značně rozsáhlý a zahrnuje jak soutěže zaměřené na znalost konkrétní problematiky, tak i aktivity spíše soutěžního charakteru, které však nenásilnou formou pomáhají k navázání kontaktů mezi MP a dětmi.

Pravděpodobně nejznámější akcí, která již má charakter tradičního setkání je „Soutěž o putovní pohár ředitele Městské policie Kladno“. Tato soutěž se v roce 2014 konala

již po čtrnácté. Díky tomu, že je tato pedagogicko-výchovná aktivita značně rozsáhlá ať již v počtu účastníků, tak i ve svém obsahu, našla MP Kladno při její realizaci podporu nejen u vedení města Kladna, ale i u dalších složek integrovaného záchranného systému (Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje a Oblastní spolek ČČK Kladno), neziskových organizací a dalších společností. Soutěž o putovní pohár je celodenní aktivitou a účastní se jí celkem šedesát soutěžících a její konání přímo zajišťuje cca třicet osob. Soutěž je koncipována pro žáky sedmých tříd základních škol, kdy každá škola vysílá 4 účastníky. Vzhledem k tomu, že obsah soutěže je široký a jsou zde prověřovány nejen znalosti z historie i současnosti města Kladna a činnosti MP, ale i zručnost a dovednosti sportovního charakteru, je celá aktivita rozčleněna následovně:

- 1) sportovní disciplíny a zručnost – poskytnutí první pomoci, lanové překážky, střelba (paintball), chůdy, jízda na kole (překážková dráha), obsluhování hasičské hadice,
- 2) vědomosti – znalosti města Kladna a jeho MP (test, luštění tajenky), pravidla a bezpečnost silničního provozu.

„Soutěž o putovní pohár ředitele Městské policie Kladno“ je zakončena slavnostním předáním poháru, diplomů a cen z rukou ředitele MP Kladno a primátora města Kladna.

Bezpečnost s Empíkem

Vzhledem k tomu, že výše popsaná pedagogicko-výchovná činnost „Soutěž o putovní pohár ředitele Městské policie Kladno“ je určena pro žáky druhého stupně základních škol, rozhodla se MP Kladno uspořádat pravidelnou soutěž i pro děti prvního stupně, konkrétně žáky čtvrtých tříd. Tato aktivita nese název „Bezpečnost s Empíkem“ a jedná se o výtvarnou soutěž, v rámci které dochází k navázání bližšího kontaktu dětí a strážníků MP. Strážníci osobně navštíví žáky ve školách a v rámci besedy týkající se zvolené bezpečnostní problematiky (bezpečná cesta do školy, používání internetu, pravidla silničního provozu) vyzvou žáky, aby v souvislosti s probíraným tématem namalovali maskota MP Kladno – psa Empíka. Žáci jsou tímto nejenže motivováni o tématu přemýšlet, ale i si zopakovat právě získané informace. Ve věku žáků čtvrté třídy základní školy se jedná o vhodný a věku přiměřený způsob, jak děti jasnou a hravou formou naučit, jakým způsobem se mají

správně chovat v každodenních situacích. Aby byli žáci náležitě motivováni, škola zašle obrázky na MP Kladno, kde následně šest určených strážníků MP Kladno vybere deset nejpovedenějších obrázků. Jejich autoři spolu s rodiči obdrží pozvání do sídla MP Kladno. Zde jim jsou z rukou primátora města Kladna a ředitele MP Kladno předány diplomy a odměny. Velmi ceněným bonusem je pak možnost navštívit neveřejné prostory MP Kladno, například služebnu, zázemí nebo operační středisko s kamerovým systémem.

Průkaz školáka

Na besedách s dětmi jsou strážníky MP Kladno rozdávány tzv. Průkazy školáka. Jedná se o kartičky, které slouží jako náhrada skutečných občanských průkazů a jsou určeny ke snadnější identifikaci školáka v těch případech, kdy dochází ke komunikaci mezi jím a strážníky MP Kladno, případně jinými složkami Integrovaného záchranného systému. Jak praxe ukázala, ve vyhrocených situacích obvykle nejsou děti schopny poskytnout základní identifikační údaje ke své osobě. Na těchto průkazkách jsou mimo osobních údajů o dítěti i telefonní čísla jeho rodičů.

4.2 Pedagogicko-výchovná činnost Městské policie Kladno realizovaná v rámci spolupráce s organizacemi neformálního vzdělávání (zejména se středisky volného času)

Městská policie spolupracuje velmi často s organizacemi, které jsou zařazeny do neformálního vzdělávání. Na území města Kladna se jedná zejména o:

- Středisko volného času „Labyrint
- Oblastní spolek Českého červeného kříže Kladno
- Hasičský záchranný sbor Kladno
- Střední zdravotnickou školu Kladno
- Centrum komplexní péče Fontána

Pro demonstraci spolupráce MP Kladno s organizacemi neformálního vzdělávání uvádíme následující příklady.

1) **Středisko volného času „Labyrint“**. Toto zařízení organizuje besedy pro školské zařízení za úplatu na rozdíl od městské policie, jejíž přednáškové, školící

a volnočasové aktivity jsou zdarma. Toto rozdílné pojetí poskytování služeb však není překážkou a činnosti strážníků poměrně významně rozšiřují nabídku střediska.

Besedy konané společně s Labyrintem byly zaměřeny na téma:

- Mladý kriminalista (základní poučky + sestavování identikitu).
- Dopravní hřiště (dohled nad výukou spojenou s jízdou na kole v silničním provozu).
- Bezpečí doma (neotevíráme cizím lidem, nehrajeme si s ohněm).
- Bezpečí silničního provozu (pravidla silničního provozu, cyklista, chodec)
- Sebeobrana (jak se ubránit, předcházení krizovým situacím).
- Řešení krizových situací (vznik požáru, poskytnutí první pomoci, bezpečnostní desatero).
- Bezpečný pohyb ve světě internetu (problematika sociálních sítí, elektronická pošta).

Všechny tyto aktivity rozšířené o ukázky zásahů a sportovní činnosti strážníci nabízejí každoročně v příměstském táboře, který pořádá Labyrint.

2) Na akcích pořádaných s **Oblastním spolkem Českého červeného kříže Kladno** zaměřených na poskytování první pomoci jsou strážníci zastoupeni již tradičně několik let. Ukázky první pomoci za použití defibrilátoru, aplikované zejména při dopravních nehodách a náhlé nevolnosti občanů na ulici, jsou velmi kladně hodnoceny odbornou veřejností. Důvodem je fakt, že strážníci vycházejí z praxe a jejich znalosti a provedení zákroku je bohužel podloženo negativními zkušenostmi z ulice.

4.3 Pedagogicko-výchovná činnost Městské policie Kladno provozována samostatně (bez přímé spolupráce s dalšími organizacemi)

Cílovými skupinami, se kterými Městská policie Kladno, potažmo Preventivně informační skupina spolupracuje a ve kterých edukačně působí, jsou děti předškolního věku, žáci základních škol, žáci středních škol, hendikepované osoby, senioři a maminky. Každé výše uvedené skupině je věnována různá časová dotace i rozsah a obsah tématického zaměření. Nejvíce času je věnováno dětem předškolního věku a žákům základních škol, kde je jednak potřeba informovat

a vzdělávat a zároveň tuto činnost lze jednoznačně chápat jako významný preventivní prvek. Konkrétním příkladem pedagogicko – výchovné činnosti Městské policie Kladno je například Desetiboj mladého strážníka. Tato soutěž je určena žákům pátých tříd základních škol, děti plní deset disciplín, které jsou zaměřeny na práci strážníka městské policie, ve školním kole se utkají čtyři smíšené dvojice, ze kterých do velkého finále postoupí nejlepší dvojice. Finálové kolo probíhá na městském sportovním stadionu „ Sletišťe.“ Sportovní soutěž, které ve finále přihlíží tři sta diváků a je velmi emotivní, je doplněna doprovodným programem, který zajišťují strážníci (ukázka výstroje, právní poradna, ukázka sebeobrany, technika). Soutěž má za cíl přilákat žáky ke sportu a najít nové možnosti trávení volného času.

5 Mapování názorů zástupců základních škol na pedagogicko-výchovnou činnost Městské policie Kladno a hodnocení dopadů těchto aktivit na znalosti a dovednosti žáků

5.1 Formulace cílů

Pedagogicko-výchovná činnost Městské policie Kladno se ve velké míře zaměřuje na žáky základních škol. Každoročně se různých typů besed, interaktivních ukázek či soutěží pořádaných MP Kladno zúčastní řádově 2000 dětí. Pro další rozvoj pedagogicko-výchovných aktivit a jejich zlepšení je nezbytné nejen analyzovat poskytování těchto služeb uvnitř MP Kladno (kapacity, vybavení atd.), ale sledovat i názory zástupců základních škol na činnosti realizované MP Kladno a změny znalostí a dovedností samotných žáků základních škol po absolvování besed a přednášek připravených Městskou policií Kladno.

Hlavním cílem praktické části bakalářské práce je zjistit, **jak je pedagogicko-výchovná činnost vnímána a hodnocena cílovými uživateli a vybranými spolupracujícími organizacemi.**

Tento obecný cíle je možná dále dělit do dvou dílčích cílů, na které navazují výzkumné otázky:

Dílčí cíl č. 1: Zjistit jaké dopady mají konkrétní formy pedagogicko-výchovné činnosti MP Kladno na znalosti a dovednosti žáků prvního stupně základních škol.

Pro naplnění tohoto dílčího cíle je třeba hledat odpovědi na tyto výzkumné otázky:

1.1 Mají besedy a přednášky prokazatelný vliv na zvýšení znalostí a dovedností žáků? Pokud ano, je možné tento vliv kvantifikovat?

Zdrojem dat pro zodpovězení této otázky bude srovnání vyplněných dotazníků žáky ZŠ před a po proběhlé besedě. Beseda přispěje ke zvýšení znalostí žáků tehdy, pokud se zvýší podíl správných odpovědí v druhém kole dotazování.

1.2 Zvýšení znalostí a dovedností žáků po absolvované besedě je vyšší tam, kde počáteční úroveň znalostí byla nižší?

Zdrojem dat pro zodpovězení této otázky bude srovnání vyplněných dotazníků žáky ZŠ před a po proběhlé besedě. Za významné zvýšení znalostí a dovedností

žáků budeme brát zvýšení podílů správných odpovědí v druhém kole dotazování o více než 15%.

- 1.3 Je obecná úroveň znalostí a dovedností žáků středních škol v problematice přednášené MP Kladno dostatečná?

Zdrojem dat jsou správné odpovědi žáků v prvním kole dotazování (tedy před vlastní besedou). Jako dostatečnou úroveň znalostí budeme chápat takovou, kde podíl správných odpovědí bude vyšší než 80%⁷.

Dílčí cíl č. 2: Zmapovat názory zástupců základních škol na pedagogicko-výchovnou činnost MP Kladno.

Pro dosažení tohoto cíle je třeba hledat odpovědi na tyto výzkumné otázky:

- 2.1 Jakým způsobem hodnotí pedagogicko-výchovnou činnost zástupci základních škol?

Zdrojem dat budou slovní vyjádření samotných respondentů i hodnocení práce MP Kladno na škále odpovídající školní klasifikační stupnici. Za pozitivní hodnocení lze přitom chápat hodnocení 2 a lepší.

- 2.2 Vidí zástupci škol prostor pro zlepšení pedagogicko-výchovné práce Městské policie Kladno? Pokud ano, o jaká zlepšení jde?

Zdrojem dat budou slovní vyjádření samotných respondentů.

5.2 Rozhodnutí o technice sběru informací a konstrukce výzkumného nástroje

Zejména s ohledem na charakter a strukturu obou výběrových souborů byla zvolena technika dotazníkového šetření. Výzkumné nástroje se pro obě dvě části výzkumu významně odlišují (viz. níže), nicméně základní charakteristiky tohoto nástroje zůstávají zachovány. Zároveň upozorňujeme, že s ohledem na rozsah bakalářské práce a kapacitní možnosti výzkumníka je ambicí výzkumu odhalit možný prostor pro zlepšení práce MP Kladno spíše, než poskytnout zcela vypovídající obraz o pedagogicko-výchovných aktivitách městské policie (resp. jejich vnímání a dopadech). Také proto pro tento výzkum používáme v textu i obecnější označení „mapování“.

5.3 Hodnocení dopadů pedagogicko-výchovných aktivit Městské policie Kladno na znalosti a dovednosti žáků

První dotazníkové šetření se týká žáků prvního stupně čtyř vybraných základních škol na Kladně. Jeho cílem je zjistit, nakolik se zvýšily vědomosti žáků po absolvování vybraných besed i jak celkově podobné besedy hodnotí.

Ve městě Kladně funguje 15 základních škol. Mapování se zaměřuje pouze na žáky čtyř vybraných škol.

Na každé škole byl dotazník vyplněn 10 až 30 žáky s tím, že dotazování proběhlo ve dvou kolech. První kolo bylo realizováno těsně před besedou, zatímco druhé kolo s cca dvou týdenním odstupem s tím, že dotazník byl vyplněn stejnými respondenty, kteří se účastnili i prvního kola dotazování.

Při provádění testování byly respektovány požadavky učitelů na časovou náročnost celého testování. Zadání prvního kola testu a přednáška samotná zabrala 2 vyučovací hodiny. Dle sdělení učitelů bylo nepřijatelné ztratit ještě jednu vyučovací hodinu dalším testem (druhé kolo) v rámci jednoho dne. Proto byl pro vzájemné dohodě pro provedení druhého kola testování stanoven časový odstup cca deseti dnů. Tento časový odstup byl přínosným zároveň s ohledem na možnost ověřit, jak si žáci poskytnuté informace pamatují i několik dní po poskytnutí informací. Také vzhledem k tomu, že s výše uvedenými (testovanými) školami spolupracuje Městská policie Kladno dlouhodobě, nebylo vhodné ani žádoucí negativně zasahovat do učebního plánu zmiňovaných škol.

Dotazníkový formulář pro obě kola byl stejný a obsahoval otázky týkající se tématu besedy.

Ukázka výzkumného nástroje je uvedena v příloze č. 1.

---

⁷ Ačkoliv se 80% podíl správných odpovědí může zdát jako příliš vysoká hodnota, je třeba si uvědomit, že se otázky se vztahují k důležitým aspektům chování dětí. Neznalost správného chování může mít fatální následky (např. v rámci dopravní bezpečnosti).

5.4 Mapování názorů zástupců základních škol na pedagogicko-výchovnou činnost Městské policie Kladno

Cílem tohoto dotazníkového šetření je získat zpětnou vazbu a zhodnocení aktivit, které na základních školách realizuje MP Kladno a dále také získat přehled o tom, jaké další aktivity v rámci prevence kriminality školy realizují či využívají.

Do výzkumu jsou zařazeny stejné 4 školy jako v předchozím dotazování. V rámci každé školy je dotazník předán dvěma zástupcům a to: 1x výchovný poradce (odborník na prevenci) a 1x třídní učitel. Celkově tedy bude získáno 8 vyplněných dotazníků.

Dotazníkový formulář obsahuje jen minimum uzavřených otázek. Naopak je založen na formulaci polouzavřených a otevřených otázek. Respondenty lze totiž označit za odborníky na danou oblast, a proto bylo snahou získat jejich odborný pohled bez omezení předem definovaných odpovědních kategorií. Dotazník obsahuje celkem 7 otázek a s ohledem na jeho charakter jej lze chápat na pomezí kvantitativního a kvalitativního výzkumu.

Ukázka dotazníkového formuláře pro učitele a výchovného poradce je uvedena v příloze č. 2.

5.5 Popis cílové skupiny – rozhodnutí o populaci a vzorku

Mapování se zaměřuje na dva poměrně široké okruhy aktérů a to:

1. cíloví uživatelé pedagogicko-výchovných aktivit MP Kladno, žáci vybraných škol
2. organizace a instituce spolupracující s MP Kladno při zajištění a realizaci její pedagogicko-výchovné činnosti.

5.5.1 Žáci vybraných škol

V nejširším pojetí lze mezi cílové uživatele pedagogicko-výchovných aktivit MP Kladno zařadit všechny obyvatele města Kladno (příp. i další osoby, které se ve městě vyskytují – např. návštěvníci). V rámci této práce se ale orientujeme pouze na určitou část cílových uživatelů, a to konkrétně žáky základních škol. Základní soubor přitom ale tvoří všichni žáci základní škol, zaměřujeme se pouze

na žáky prvního stupně. Vzhledem k tomu, že žáků prvního stupně základních škol jsou řádově stovky, bude výběrový vzorek tvořen žáky prvního stupně pouze 4 základních škol. Do výběrového vzorku jsou zařazeny tyto základní školy⁸: 9. ZŠ ul. Školská, 17. ZŠ ul. Pařížská, 14. ZŠ ul. Ukrajinská, 4. ZŠ ul. Norská. Na každé škole bude do mapování zahrnuto 10–30 žáků. Celkově tedy bude výběrový vzorek tvořen minimálně 80 žáky prvního stupně základních škol v Kladně. Záměrně přitom byly vybrány školy v různých částech města (centrum vs. okrajová část, sídliště vs. stará zástavba,...) i s rozdílnou skladbou žáků.

5.5.2 Organizace a instituce spolupracující s Městskou policií Kladno

MP Kladno spolupracuje s širokým spektrem organizací a institucí při zajišťování své pedagogicko-výchovné činnosti. Jedná se jak o instituce veřejné správy (např. jednotlivé odbory Magistrátu města Kladna, složky Integrovaného záchranného systému, Ministerstvo vnitra ČR - např. odbor prevence kriminality, atd.), tak školy (od mateřských škol až po vysoké školy) a další pracoviště orientovaná na žáky (např. Pedagogicko-psychologické poradny, Střediska volného času), až po organizace občanského či soukromého sektoru (nizkoprahové kluby, sportovní oddíly, senior kluby, organizace poskytující různé sociální služby, atd.). Ze všech těchto aktérů se výzkum zaměřuje pouze na základní školy, a to cíleně na třídní učitele a výchovné poradce na školách, kteří tvoří náš základní soubor. Výběrový soubor pak budou tvořit 1x třídní učitel a 1x výchovný poradce na těch základních školách, kde budou analyzovány dopady konkrétních forem pedagogicko-výchovné činnosti MP Kladno na znalosti a dovednosti žáků. Celkově tedy bude výběrový soubor tvořit celkem 8 osob.

5.6 Předvýzkum

Předvýzkum k dotazování žáků se týkal obou částí mapování a v případě dotazníkové akce žáků na základní škole se ukázal jako velice důležitý. V případě mapování znalostí žáků ZŠ byl dotazník zkušebně rozdán cca 10 žákům na jedné ZŠ

---

⁸pozn. Číslo před každou ZŠ odpovídá pořadovému číslu, pod kterým je daná škola evidována na Magistrátu města Kladna, resp. pod kterou je tato škola známá kladenské veřejnosti. Zvykově se

a posléze byl vyhodnocen společně se zástupci škol, kteří byli rovněž požádáni o názor na předložený dotazník i formát dotazování. V rámci předvýzkumu bylo zjištěno, že původně zamýšlený rozsah dotazníku zabral žákům neúměrné množství času (více než polovinu vyučovací hodiny) a to při vyplnění v jednom kole dotazování. Společně se samotnou besedou by tak celé dotazování výrazně zasáhlo do časové dotace na výuku, což učitelé odmítli. Bylo tak rozhodnuto, že dotazník bude kratší.

Předvýzkum k dotazování zástupců škol neodhalil žádnou potřebu změn či úprav v dotazníku, který byl pro účely této bakalářské práce vytvořen.

5.7 Sběr a analýza dat

5.7.1 Hodnocení dopadů pedagogicko-výchovných aktivit Městské policie Kladno na znalosti a dovednosti žáků

Tato část sběru dat ve vybraných školách byla realizována v následujících termínech (v níže uvedeném přehledu je i uveden počet získaných vyplněných dotazníků).

Tab. č. 2: Základní údaje o výzkumu na vybraných základních školách v Kladně

Název základní školy	Počet vyplněných dotazníků před besedou	Počet vyplněných dotazníků po besedě (cca za týden)
4. ZŠ ul. Norská	20	19
9. ZŠ ul. Školská	24	11
14. ZŠ ul. Ukrajinská	33	31
17. ZŠ ul. Pařížská	12	11
Celkem	89	72

Zdroj: vlastní výzkum

---

totiž v Kladně nerozlišují školy podle místa (ulice apod.), ale právě podle pořadového čísla. Z tohoto

5.7.1.1 Základní charakteristika respondentů

Celkově se do mapování zapojilo 161 žáků s tím, že na některé otázky neodpověděli všichni, a proto je někde celkový počet respondentů nižší.

Před tím, než se zaměříme na analýzu získaných dat, podívejme se, jaké jsou základní charakteristiky dotázaných žáků. Dotazování byli zejména žáci ve věku 9 a 10 let (společně tvoří více než $\frac{3}{4}$ všech respondentů, tj. 123 dotázaných). Naopak podíl nemladších a nejstarších žáků byl minimální (14, resp. 21 žáků).

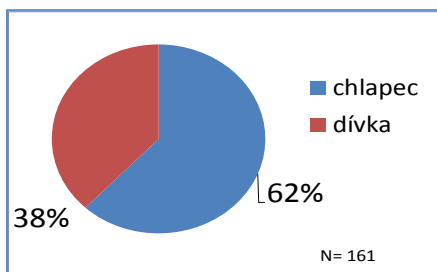
Tabulka č. 3: Věkové skupiny dotázaných žáků

Věk dotázaných žáků						
Věk	Před debatou		Po debatě		Total	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
8 let	9	7,1%	5	7,1%	14	8,9%
9 let	37	48,6%	34	48,6%	71	44,9%
10 let	29	32,9%	23	32,9%	52	32,9%
11 let	13	11,4%	8	11,4%	21	13,3%
Celkem	88	100,0%	70	100,0%	158	100,0%

Zdroj: vlastní výzkum

Dotazník vyplnilo více chlapců (více než 60 %, tedy 100 kluků) než děvčat (pouze 61 žákyň). Výjimku tvoří pouze vzorek dotázaných ze 17. ZŠ, kde byla obě pohlaví zastoupena stejně početně.

Graf č. 1: Zastoupení pohlaví respondentů v dotazníkovém šetření

Zdroj: vlastní výzkum

Téměř dvě třetiny dotázaných žáků (přesně 62%, resp. 55 žáků) se již nějaké besedy Městské policie účastnily. Výjimku v tomto směru tvoří pouze žáci ze 17. ZŠ (ul. Pařížská), kteří častěji uváděli, že na žádné besedě dosud nebyli (39%), příp. si nepamatují, zda na nějaké besedě již byli (25%). Bereme pochopitelně v úvahu pouze odpovědi v prvním kole, neboť v druhém kole někteří žáci uvedli účast na besedě, která je předmětem tohoto výzkumu.

Tabulka č. 4: Kvantitativní přehled předchozí účasti/neúčasti na obdobné debatě

Účast na předchozí debatě						
Předchozí účast	Před debatou		Po debatě		Total	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Ano	55	61,8%	54	75,0%	109	67,8%
Ne	13	14,6%	13	18,1%	26	16,1%
Nepamatuji si	21	23,6%	5	6,9%	26	16,1%
Celkem	89	100,0%	72	100,0%	161	100,0%

Zdroj: vlastní výzkum

5.7.1.2 Srovnání odpovědí v rámci jednotlivých tematických

Dotazník zjišťoval změny ve znalostech žáků v rámci čtyř tematických okruhů:

- dopravní bezpečnost,
- bezpečnost na ulici,
- bezpečnost doma,
- chování ve škole.

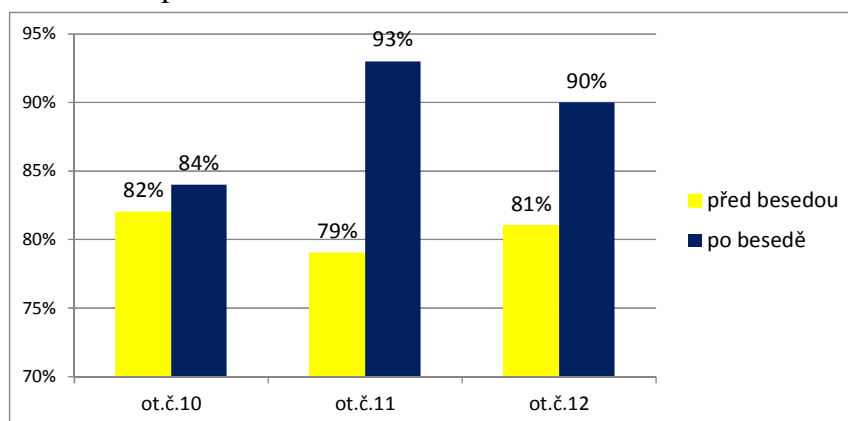
Navíc bylo sledováno, nakolik znají dotázaní žáci důležitá telefonní čísla jednotlivých složek integrovaného záchranného systému.

Na dalších stránkách sledujeme pouze podíly správných a špatných odpovědí na jednotlivé otázky. Cílem dotazování je sledovat pouze změny v podílech správných a špatných odpovědí a nikoliv analyzovat jednotlivé otázky po obsahové stránce. Z tohoto důvodu zde také neuvádíme absolutní čísla (počty respondentů). V příloze č. 3 je číselník s kompletními daty dle jednotlivých otázek z dotazníku.

Znalosti v souvislosti s **dopravní bezpečností** byly testovány pomocí těchto tří otázek: č. 10. *Když potřebuješ přejít silnici, kde budeš přecházet?;* č. 11. *Co musíš mít na svém jízdním kole? a č. 12. Můžeš jezdit na kole po silnici?.* Jak je vidět

z grafu č. 2, po besedě se podíl správných odpovědí pro oblast dopravní bezpečnosti zvýšil v rozmezí od 2% do 11% správných odpovědí.

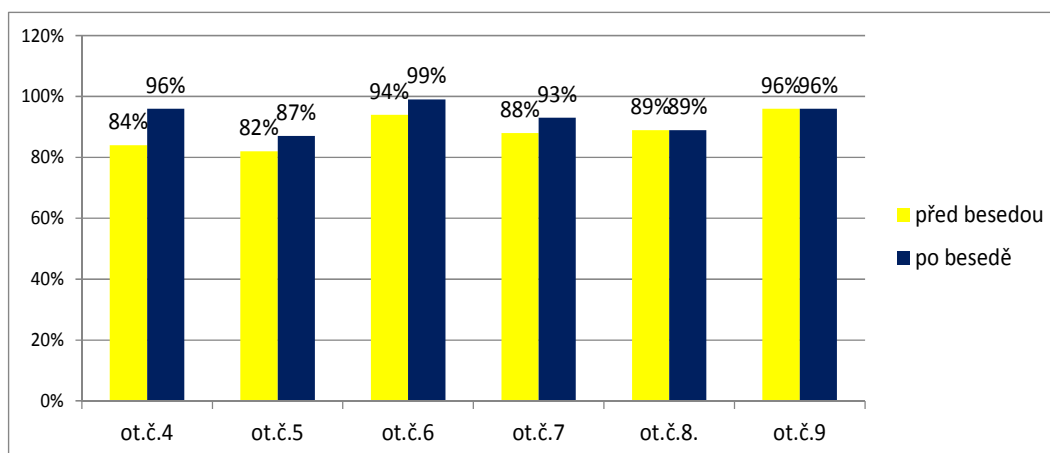
Graf č. 2: Podíl správných odpovědí v oblasti dopravní bezpečnosti před besedou a po ní

Zdroj: vlastní výzkum

Jak se mají děti správně chovat **venku na ulici** (resp. v různých situacích při pohybu venku), bylo sledováno pomocí otázek: č. 4. *Odpoledne na hřišti najdeš injekční stříkačku, co uděláš?*, č. 5. *Při venčení pejska, musí pejsek...*, č. 6. *Co uděláš se žvýkačkou, kterou máš v puse a už jí nechceš?*, č. 7. *Jak se zachováš, kdyby Ti cizí člověk začal venku nabízet peníze?*, č. 8. *Co uděláš, když nalezneš ležícího člověka na ulici?*, č. 9. *Jak se zachováš, když uvidíš u obchodu uvázaného malého pejska?*. Podíl správných odpovědí na všech šest otázek nabízí graf č. 3. I zde je patrné zvýšení znalostí. Na druhou stranu nedošlo u některých otázek k žádné změně, a pokud se tak stalo, tak u otázek, kdy počáteční podíl správných odpovědí byl relativně vysoký (89%, resp. 96%).

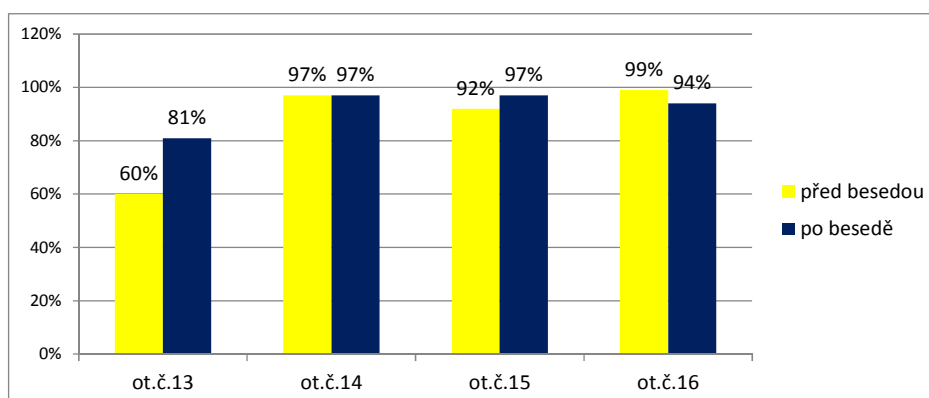
Graf č. 3: Podíl správných odpovědí v oblasti správného chování na ulici před besedou a po ní

Zdroj: vlastní výzkum

Bezpečnost dětí doma sledovaly dvě otázky a to otázka č. 13. *Pokud jsi sám doma, koho pustíš do bytu?* a otázka č. 14. *Za rodiči přišla návštěva, a když odešla, na stole zůstala láhev nedopitého alkoholu. Co s ní uděláš?*, a stejně tak další dvě otázky - č. 15. *Ve škole ubližuje skupina chlapců spolužákovi, co uděláš?* a č. 16. *Jak by ses zachoval, kdyby Ti cizí člověk nabídl odvoz ze školy domů?* sledovaly **chování dětí ve škole** a před školou. Z grafu č. 4 vidíme, že opět došlo u většiny otázek ke zvýšení znalostí. Překvapivé ovšem je zjištění, že v případě otázky č. 16 se podíl správných odpovědí v druhém kole dotazování dokonce mírně snížil. Za snížením stojí odpovědi žáků z 17. ZŠ (ul. Pařížská), kde byl tento pokles ještě významnější (o 19%).

Graf č. 4: Podíl správných odpovědí v oblasti chování ve škole před besedou a po ní

Zdroj: vlastní výzkum

Znalost důležitých telefonních čísel (Hasiči, záchranná služba, Policie ČR a Městská policie) je také na dobré úrovni a беседа přispěla zejména k lepšímu zapamatování čísla samotné městské policie (vyšší podíl telefonního čísla na městskou policii byl zaznamenán také v případě Policie ČR. Je pravděpodobné, že děti příliš nerozlišují mezi oběma „policiemi“).

Tab.č. 5: Změny znalosti důležitých telefonních čísel

Telefonní číslo	Před debatou	Po debatě
Hasiči	76%	76%
Záchranná lékařská služba	85%	83%
Policie ČR	71%	67%*
Městská policie	64%	73%

* v druhém kole dotazování často dotázaní žáci uváděli číslo na městskou policii

Zdroj: vlastní výzkum

5.7.1.3 Srovnání odpovědí žáků z jednotlivých škol a dle pohlaví

V Kladně funguje 15 základních škol a i přes snahu zajistit na všech školách stejnou kvalitu výuky je pochopitelné, že výstupy z dotazníků za jednotlivé školy se budou lišit s ohledem na rozdílné znalosti žáků. Nejvíce správných odpovědí před besedou vykázali dotázaní žáci ze 14. ZŠ, kdy v průměru volilo správnou odpověď 94% žáků. Naopak nejméně správných odpovědí před besedou jsme zaznamenali na 17. ZŠ, kdy správně odpovídalo v průměru jen 59% žáků. V této souvislosti musíme připomenout, že právě na 17. ZŠ dotázaní žáci často uváděli, že dosud žádnou besedu nikdy neabsolvovali, nebo si na žádnou nepamatují. V případě této školy lze ale hovořit o největším relativním zlepšení znalostí žáků, a to v průměru o 19%. Naopak u škol, kde počáteční úroveň znalostí byla relativně vysoká, nedošlo k tak významnému zvýšení znalostí žáků.

Tab.č. 6: Podíl správných odpovědí dle jednotlivých škol

	4. ZŠ		9. ZŠ		17. ZŠ		14. ZŠ	
	před	Po	před	po	před	po	před	po
ot.č.4	80%	100%	88%	90%	42%	82%	100%	100%
ot.č.5	85%	95%	88%	91%	42%	73%	91%	100%
ot.č.6	100%	100%	100%	100%	55%	91%	100%	100%
ot.č.7	90%	100%	100%	91%	25%	64%	100%	100%
ot.č.8.	95%	95%	88%	100%	75%	64%	91%	90%
ot.č.9	100%	100%	96%	100%	83%	73%	97%	100%
ot.č.10	70%	69%	92%	73%	33%	73%	100%	100%
ot.č.11	75%	95%	75%	100%	50%	64%	93%	100%
ot.č.12	70%	95%	91%	100%	58%	82%	87%	87%
ot.č.13	70%	79%	58%	64%	50%	91%	70%	97%
ot.č.14	100%	100%	96%	91%	92%	91%	100%	100%
ot.č.15	85%	100%	100%	91%	75%	91%	97%	100%
ot.č.16	100%	100%	100%	91%	92%	73%	100%	100%
celkem	86%	94%	90%	91%	59%	78%	94%	98%

Zdroj: vlastní výzkum

Pokud chceme provést analýzu odpovědí s ohledem na pohlaví dotázaných žáků, musíme získaná data očistit od faktu, že podíl dívek ve vzorku respondentů ze 17. ZŠ byl vyšší než jinde a zároveň se ale jedná o školu, kde se jen menšina žáků účastnila nějaké debaty. Toto by mohlo způsobit nežádoucí zkreslení výsledků (v neprospěch dívek) a proto do následující analýzy budou zahrnuti pouze žáci ze tří dalších škol. Jak je vidět z tabulky č. 7, nebyl mezi chlapci a děvčaty výraznější rozdíl ve správných odpovědích při úvodním dotazování. Překvapivé je ale snížení podílu správných odpovědí u děvčat po absolvované besedě.

Tab. č. 7 Podíl správných odpovědí dle pohlaví

	Chlapci		Děvčata	
	před	Po	před	po
ot.č.4	92%	97%	88%	93%
ot.č.5	94%	95%	77%	89%
ot.č.6	100%	98%	100%	100%
ot.č.7	96%	93%	100%	93%
ot.č.8.	88%	86%	96%	93%
ot.č.9	98%	98%	96%	93%
ot.č.10	90%	93%	89%	68%
ot.č.11	80%	90%	89%	96%
ot.č.12	84%	93%	85%	85%
ot.č.13	59%	81%	65%	82%
ot.č.14	100%	100%	96%	93%
ot.č.15	92%	97%	100%	97%
ot.č.16	100%	97%	100%	89%
celkem	90%	94%	91%	90%

Zdroj: vlastní výzkum

5.7.2. Mapování názorů zástupců základních škol na pedagogicko-výchovnou činnost Městské policie Kladno

V rámci mapování názorů zástupců škol byl na každé z vybraných škol předán dotazník jednomu ze třídních učitelů a výchovnému poradci. Celkově tak je k dispozici 8 vyplněných dotazníků. Dotázaní hodnotili spolupráci jejich školy s Městkou policií Kladno velmi pozitivně a na školní stupnici (od 1 do 5) oznámkovali tuto spolupráci průměrnou známkou 1,5 (přičemž pouze v jediném případě se objevila známka horší než 2⁹).

Spokojenost se spoluprací s MP Kladno v rámci její pedagogicko-výchovné činnosti se projevila i ve slovním hodnocení (celkově bylo získáno 13 psaných výroků s tím, že každý mohl uvést až tři věci, kterých si na spolupráci s MP váží), kdy respondenti

si nejčastěji cenní vstřícnosti a flexibility (v podobném duchu byla zaznamenána celkem čtyři vyjádření). Dále dotázaní velmi pozitivně hodnotí schopnost komunikovat s dětmi/žáky různých věkových kategorií, profesionalitu, množství pořádaných akcí a obecně ochotu spolupracovat se školami. Kromě těchto aspektů práce MP ovšem respondenti (celkem 8 psaných vyjádření) poukázali i na další úkoly, které MP plní. Jednalo se především o rychlou odezvu a připravenost řešit problémy v bezpečnostní rovině (např. hlídkování v okolí škol, u přechodů apod.). Naopak možnost uvést vlastními slovy, co by mohla MP v rámci spolupráce zlepšit, využilo méně respondentů a náměty na zlepšení se téměř netýkaly samotné pedagogicko-výchovné činnosti ale dalších úkolů MP. Dotázaní učitelé a výchovní poradci zejména apelovali na pomoc při řešení velkého počtu neomluvených hodin a záškoláctví (např. větší kontrola dětí, kteří jsou mimo školu v době vyučování) a pomoc při kontaktu rodin žáků (rodiny se školou nekomunikují, jsou agresivní, je potřeba je navštívit osobně apod.).

Respondenti ocenili schopnost strážníků docházejících do škol v rámci pedagogicko-výchovné činnosti komunikovat s žáky různých věkových kategorií a stejně se domnívají, že jejich činnost by se měla i nadále soustředit na téměř všechny věkové kategorie, resp. na žáky od čtvrtých tříd výše. Velká pozornost by pak měla být věnovaná 8. a 9. třídám (uvedlo celkem 6 respondentů). Obecně bylo zaměření na starší ročníky zdůvodňováno potřebou působit proti záškoláctví, hrozbě drogových závislostí a dalších socio-patologických jevů.

Do budoucna by se Městská policie měla více zaměřit zejména na téma šikany ve škole, drogovou problematiku a bezpečnost na ulici.

---

⁹ Navíc bylo v kontextu dotazníku zřejmé, že horší hodnocení nemá původ v pedagogicko-výchovné činnosti, ale v pochůzkové činnosti MP v okolí školy.

Tab. č. 8: Návrhy na zlepšení spolupráce s MP Kladno

Tématika	Počet	Zdůvodnění (jen vybraná vyjádření)
Šikana ve škole	3	Pokud se nebude řešit, bude stoupat počet případů. Děti si dělají různé (podle nich vtipné) věci, které hraničí se šikanou. Nechápu jejich závažnost.
Drogová problematika	3	Zvyšuje se počet dětí kuřáků (u starších marihuany) a pití alkoholu.
Bezpečnost na ulici	3	Žáci tráví čas sami bez kontroly i do pozdních hodin Důležitá je znalost správného chování při styku s cizími lidmi.
Soužití s menšinami	2	V naší škole je spousta romských dětí.
Mezigenerační vztahy	2	S tímto tématem se málokdy setkávají. Důsledkem je jejich nevhodné chování.
Nic není potřeba, současný stav je vyhovující	2	
Dopravní bezpečnost	1	Znalost pravidel je stále důležitější vzhledem ke stoupající nehodovosti.
Jiné	2	Otázka trestní odpovědnosti – druhy postihů a trestů, resp. dopady na nedodržování pravidel. Drobné krádeže ve škole (mobilní telefony, školní potřeby).

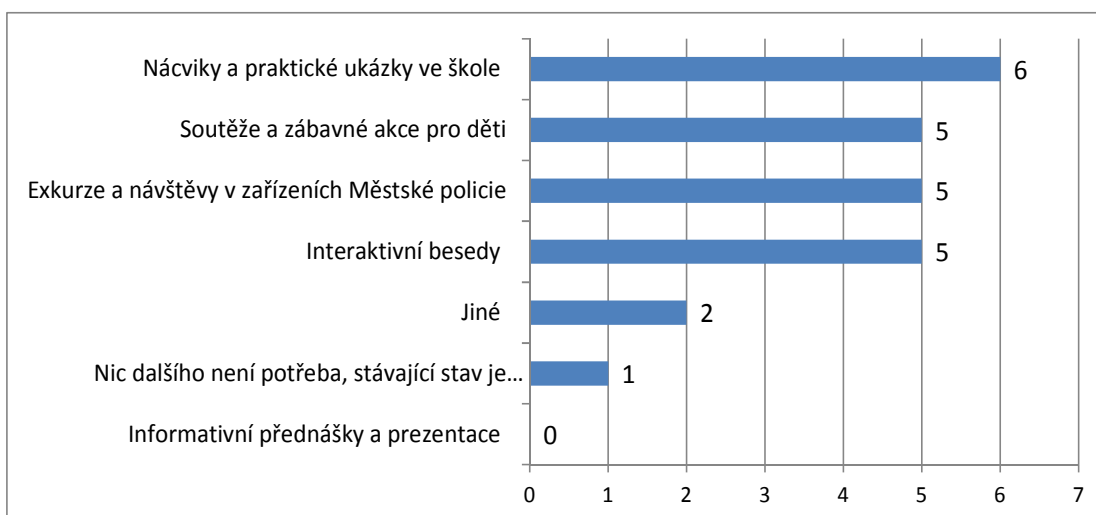
Zdroj: vlastní výzkum

Co se týká formy pedagogicko-výchovné činnosti, vyslovili se respondenti poměrně jednoznačně ve prospěch prakticky jakékoliv interaktivní formy, odmítli pouze jednostranné předávání informací prostřednictvím přednášek a prezentací (viz. Graf č. 5). Relativně nejvíce byly hodnoceny praktické ukázky a nácviky přímo ve škole.

Inspirativní byť nerealizovatelný byl návrh uvedený v kategorii jiné, který zahrnoval zapojení žáků starších ročníků do práce MP¹⁰.

Graf č. 5. Atraktivita forem pedagogicko-výchovné činnosti dle pedag. pracovníků

Zdroj: vlastní výzkum

5. 8 Interpretace, závěry, teoretické zobecnění

V průběhu měsíce listopadu a prosince proběhla dvě kola dotazování žáků čtyř vybraných základních škol v Kladně. Předmětem dotazování bylo zjistit, zda a do jaké míry mají vliv besedy pořádané Městskou policií Kladno na úroveň znalostí žáků ve vybraných oblastech bezpečnosti. Za tímto účelem byla realizována dvě kola dotazování a to před samotnou besedou a cca dva týdny poté. Do výzkumu se zapojilo 161 žáků. Ve vzorku respondentů převažovali chlapci. Obecně nebyl zaznamenán výraznější rozdíl ve správných odpovědích při úvodním dotazování mezi chlapci a děvčaty. Zároveň je možné interpretovat některé ojedinělé (byť významné) odchylky v odpovědích na některé otázky jako důsledek místních a těžko identifikovatelných aktuálních vlivů (možnost opsat odpovědi, a to včetně těch špatných, od sebe navzájem, práce pedagogů mimo besedu atd.). Nicméně nepovažujeme tyto ojedinělé odchylky v odpovědích za podstatné. Věkově dominovali žáci ve věku 9 a 10 let. Většina dotázaných žáků se již podobné besedy zúčastnila, pouze na jedné ZŠ nikoliv.

¹⁰ Jakkoliv se jedná o zajímavý námět, je z hlediska českého právního řádu zcela nerealizovatelný.

Rozsah výzkumu v rámci této bakalářské práce neumožnil zahrnout do zkoumaného vzorku větší počet základních škol v Kladně. Nicméně získané poznání naznačuje nutnost systematičtějšího hodnocení účinnosti besed MP a mapování znalostí žáků. Ačkoliv se výzkum zaměřoval na konkrétní tematické oblasti bezpečnosti (ve škole, doma, venku na ulici,...), bylo cílem dotazování spíše odhalit obecné tendence a efektivnost besed jako součást pedagogicko-výchovných aktivit MP Kladno, než se podrobněji zabývat úrovní znalostí v jednotlivých oblastech.

Při hodnocení dopadů konkrétních forem pedagogicko-výchovné činnosti MP Kladno na znalosti a dovednosti žáků prvního stupně základních škol bylo výzkumem prokázáno, že **besedy pořádané Městskou policií mají pozitivní vliv na znalosti žáků základních škol**. Odpovědi na stanovené výzkumné otázky 1.1-1.3 lze zjednodušeně formulovat takto:

- Vliv besed je v různých tematických oblastech různě velký, nicméně po absolvované debatě došlo ke zvýšení podílu správných odpovědí průměrně o 7%.
- Ačkoliv se zvýšení znalostí o 7% může zdát jako relativně nízké, je třeba si uvědomit, že již před účastí žáků na besedě byl podíl správných odpovědí na jednotlivé tematické otázky relativně vysoký (v průměru za všechny školy činil 83%). Pokud bychom se podívali pouze na školy, kde již dříve nějaké besedy proběhly, je úroveň znalostí ještě vyšší (v průměru 90% dotázaných žáků odpovídalo správně).
- Městská policie by měla důsledněji vysvětlovat rozdíl mezi ní a Policií ČR. Ačkoliv se po besedě zvýšil počet těch, kteří si pamatují číslo na městskou policii, klesl (a to docela výrazně) podíl těch, kteří správně uvedli číslo na Policii ČR. Na druhou stranu je otázka, nakolik je záměna čísla tísňové linky městské policie a Policie ČR problematická. Jako důležitější se v tomto případě může jevit skutečnost, že žák by v případě nutnosti zavolal na jedno či druhé číslo.
- Bylo zjištěno, že besedy MP Kladno působí jednorázově největší efekty právě u těch žáků, jejichž počáteční znalosti jsou relativně nízké. To ale nelze interpretovat tak, že besedy nejsou potřeba tam, kde je již úroveň znalostí vysoká. Lze se domnívat, že zvýšení znalostí díky účasti na besedách s MP (jakkoliv jsou tyto besedy efektivní) nemusí být trvalé a besedy by bylo vhodné v určitých časových intervalech opakovat.

- Z výše uvedeného lze přijmout závěr, že nelze jednoduše hodnotit úspěšnost pouze na základě aktuálního zvýšení, ale je třeba přihlédnout i k počáteční míře znalostí účastníků debaty. Kromě odpovědí na výzkumné otázky přineslo dotazování i několik dalších zajímavých závěrů:

V rámci mapování názorů zástupců základních škol na pedagogicko-výchovnou činnost Městské policie Kladno byli dotázáni 4 třídní učitelé a 4 výchovní poradci (z každé vybrané školy 1+1). Své postoje uváděli do dotazníku, který ve větší míře nabízel možnost volné vypsání vlastních odpovědí. S ohledem na stanovené výzkumné otázky lze přijmout tyto závěry:

- Dotázání třídní učitelé a výchovní poradci **hodnotí spolupráci s MP Kladno velmi pozitivně**. Na školní klasifikační stupnici by MP Kladno získala průměrnou známku 1,5. Dotázání přitom zejména oceňují vstřícnost a ochotu MP Kladno spolupracovat se školami a schopnost přizpůsobit komunikaci různým věkovým skupinám žáků.
- V rámci možných zlepšení lze hovořit o těchto preferovaných změnách:
  - Pedagogicko-výchovná činnost MP se má i nadále zaměřit na všechny věkové kategorie žáků s důrazem na starší ročníky.
  - Tematicky by se do budoucna měla MP zaměřit zejména na šikanu na školách, drogovou problematiku a bezpečnost na ulicích. Velkým problémem je rovněž záškoláctví, kde strážníci MP mohou více kontrolovat děti mimo školu v době školního vyučování.
  - Čím interaktivnější formy pro svoji pedagogicko – výchovnou činnost MP Kladno zvolí, tím lépe. Důraz by proto měl být kladen na praktické ukázky a nácviky ve školách, interaktivní besedy či soutěže pro žáky.

Kromě toho lze ze získaných výpovědí odvodit, že Městská policie Kladno je vnímána nikoliv jen jako instituce poskytující různé formy pedagogicko-výchovné činnosti, ale i zajišťující bezpečnost a pořádek ve městě (v okolí škol).

6 Analýza silných a slabých stránek pedagogicko-výchovné činnosti Městské policie Kladno

Mezi úspěchy či silné stránky působení MP Kladno v rámci pedagogicko-výchovné činnosti lze bezpochyby zařadit:

- V rámci organizační struktury Městské policie Kladno funguje organizační složka (Preventivně informační skupina), která se specializuje na pedagogicko-výchovnou činnost. PIS je složena ze tří strážníků. Důležitost, kterou preventivní práci (a spolu s tím i pedagogicko – výchovné práci s mládeží) MP Kladno věnuje, dokládá i fakt, že PIS je přímo podřízena řediteli MP Kladno.
- Dětem a mládeži je MP Kladno věnována zvýšená pozornost a jsou pro ně organizovány pedagogicko-výchovné aktivity v široké škále od poskytování informací (např. letáky a plakáty s informacemi, přednášky apod.) po aktivní zapojení žáků a studentů (např. v rámci soutěží, účastí na besedách, prohlídkou zařízení a techniky využívané městskou policií).
- Základní školy velmi vítají spolupráci s Městskou policií Kladno a oceňují jak záběr a nabídku témat pro žáky (od zásad preventivního chování, po odvracení bezprostředního nebezpečí), tak i profesionalitu, se kterou lektori MP Kladno k žákům přistupují (v tomto směru je zejména hodnocena schopnost hovořit a zaujmout děti a mládež rozdílného věku). Neméně významným faktorem podporujícím spolupráci MP Kladno a základních škol na území města je bezplatnost všech pedagogicko-výchovných aktivit poskytovaných MP Kladno. Konečně pozitivem městské policie je i pružnost v reakci na potřeby škol a jejich žáků, což je dáno širokým záběrem témat, se kterými MP Kladno pracuje (denně řeší v rámci zajištění pořádku a bezpečnosti ve městě).
- Jednoznačným pozitivem je vnímání MP Kladno místními základními školami jako partnera nejen při vzdělávání a výchově žáků, ale i při zajištění bezpečnosti v okolí škol. Strážníci MP Kladno tak nejsou anonymní osoby hájící zákon a udělující sankce za jeho nedodržení. Pomáhají při ranním přecházení přechodů pro chodce před školami, pomáhají zástupcům škol při řešení šikany a dalších negativních jevů v rámci školy či hlídkují v okolí škol.

- Vliv besed pořádaných MP Kladno na znalosti žáků základních škol je prokazatelný. Nezáleží přitom, na jaké téma byla beseda uspořádána (zvýšení znalostí bylo zjištěno ve všech sledovaných oblastech), či jaká byla úvodní znalost žáků (i když u žáků s nižší úrovní znalostí je efekt relativně vyšší – dojde k výraznějšímu zvýšení znalostí).
- Lze se domnívat, že i díky pedagogicko-výchovné činnosti MP Kladno jsou znalosti žáků základních škol v oblasti bezpečnosti relativně vysoké.

I přes výše uvedené přednosti pedagogicko-výchovné činnosti Městské policie Kladno lze hovořit o určitých slabých místech či alespoň o možném prostoru pro další zlepšení. Na základě vnitřní analýzy činnosti MP Kladno i z mapování názorů žáků ZŠ a zástupců škol lze poukázat na tyto případné slabiny:

- Záběr preventivně informační skupiny je relativně rozsáhlý, resp. zajišťuje každoročně velké množství akcí různého charakteru, což nutně naráží na kapacitní možnosti samotných strážníků, a to i přesto, že byl v loňském roce navýšen počet členů PIS o jednoho (tedy z dvou na tři). I tak je vidět, že například počet besed na školách mezi lety 2011 a 2013 postupně klesal. Přitom tyto besedy mají smysl a efekt (jak bylo prokázáno výše). Ačkoliv cílem této práce nebylo analyzovat důvody, proč počet besed v uplynulých letech klesal, lze se domnívat, že to bylo způsobeno zvýšeným počtem jiných aktivit PIS a to nejen v rámci pedagogicko-výchovné činnosti.
- Dle názorů zástupců škol roste potřeba věnovat se ve větší míře starším ročníkům. V praxi to neznamená přesunout pozornost výhradně na starší věkové kategorie, ale spíše systematictěji pracovat se všemi věkovými kategoriemi tak, aby byl budován pozitivní vztah mezi dítětem a strážníkem.
- Zástupci škol vidí zvýšenou potřebu věnovat se zejména určitým tématům, a to hlavně šikaně na školách, drogovou problematiku a bezpečnost na ulicích. Záškoláctví se také stává významným problémem, ve kterém může MP Kladno využít svého dvojího postavení (poskytuje pedagogicko – výchovné aktivity i dohlíží na pořádek a bezpečnost v ulicích).

- Samotná existence dvou policejních složek ve městě (městská policie a Policie ČR) je pro mladší žáky ZŠ matoucí. Nejsou schopni rozlišit mezi oběma a pletou se jim i jejich telefonní čísla tísňového volání.

7 Návrh změn v pedagogicko-výchovné činnosti Městské policie Kladno

Návrh změn v pedagogicko-výchovné činnosti MP Kladno představuje logické vyústění veškerého úsilí, které bylo dosud vynaloženo při přípravě této bakalářské práce. Návrh změn se tak opírá o veškeré provedené analýzy. Vedle mapování názorů zástupců základních škol na pedagogicko-výchovnou činnost Městské policie Kladno a hodnocení dopadů těchto aktivit na znalosti a dovednosti žáků níže vycházíme i ze samotné analýzy činnosti MP Kladno (zejména její Preventivně-informační skupiny).

Před samotným návrhem změn v pedagogicko-výchovné činnosti Městské policie Kladno je třeba znovu připomenout, že jak je uvedeno v zákoně o obecní policii, primárním posláním obecní policie je zabezpečení místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Z tohoto pohledu je na poli pořádku a bezpečnosti složkou vybavenou represivními pravomocemi (v rozsahu stanoveném zákonem), kterých také při své činnosti využívá. Nedá se říci, že by preventivní práce obecní policie (a tedy i pedagogicko-výchovná činnost) byla nějakou druhořadou, či doplňkovou činností. Je ale pravdou, že rozsah a pozornost, kterou jednotlivé obecní policie preventivní práci věnují, se liší město od města a to v závislosti na mnoha faktorech. V první řadě se jedná o samotnou velikost sídla, resp. kapacity obecní policie. V menších sídlech s omezeným počtem strážníků je obtížné udržet základní pochůzkovou činnost a dodržování pořádku v ulicích. Na činnosti zahrnující prevenci kriminality pak nezbývá čas, nebo je vykonávána nahodile a nesystémově. Naopak velká města s početnější městskou policií se snaží své pedagogicko-výchovné aktivity rozvíjet. Vždy ale záleží na přístupu vedením města (nejvyšším velitelem obecní/městské policie je vždy starosta/primátor) a na postoji managementu samotné městské policie. Město Kladno a Městská policie Kladno se snaží budovat svůj program prevence kriminality jako propracovaný ucelený systém založený na široké škále aktivit zaměřených na různé cílové skupiny obyvatel města i návštěvníků. Pedagogicko-výchovná činnost je důležitou součástí tohoto systému a jak bylo prokázáno v této práci, je v ní i MP Kladno relativně úspěšná. Na druhou stranu

bakalářská práce odhalila i určité slabiny či prostor pro další zlepšování a níže předkládáme návrhy, jak tyto slabá místa odstranit. Následující doporučení na změny ale není třeba vnímat jako kritiku dosavadní práce, nýbrž skutečně jako podněty k dalšímu zlepšování. Výstupem bakalářské práce jsou tato doporučení:

- Preventivně informační skupinu je třeba i nadále kapacitně stabilizovat a dále posilovat. Rozsah úkolů, kterými se zabývá, zřejmě přesahuje její kapacitní možnosti, a to i přes navýšení o jednoho pracovníka v loňském roce. Spolu s tím je třeba uvažovat o lepším vnitřním dělení úkolů a větší specializaci jednotlivých pracovníků. Efektivnější dělení práce uvnitř PIS je nezbytné i s ohledem na narůstající počet nových úkolů, který musí plnit (např. od loňského roku je odpovědná i za koordinaci tzv. „asistentů“). Spolu s nárůstem úkolů a témat, kterými se musí PIS zabývat, je potřeba kontinuálně pracovat na vzdělávání jejích pracovníků tak, aby byli schopni sledovat poslední vývoj v daných oborech (včetně pedagogického vzdělání, psychologické přípravy apod.).
- Preventivně informační skupiny by měla i nadále plánovat svoji činnost minimálně v horizontu jednoho roku, a to nikoliv pouze osamoceně, ale ve spolupráci s dalšími zapojenými institucemi, zejména školami. V tomto směru velkou roli sehraává Plán prevence kriminality, který město Kladno má a využívá jej. Přesto je potřeba intenzivnějšího kontaktu (např. ve formě pravidelných společných jednání, porad či soustavnějších pracovních skupin) mezi Městskou policií Kladno, zástupci škol a dalšími. V případě plánování společných akcí na období jednoho roku je potřeba si uvědomit jaký rok máme na mysli. Budeme plánovat v horizontu kalendářního roku (tedy leden-prosinec), nebo v horizontu školního roku (září-červen), nebo vezme v úvahu i rozpočtový rok města Kladna (sice začíná také od ledna, ale důležitá je fáze přípravy rozpočtu – tedy zahrnutí potřebných prostředků na plánované akce na další období. Příprava rozpočtu probíhá již od konce léta.)?
- Městská policie se i do budoucna musí v rámci své pedagogicko-vzdělávací činnosti zaměřit na široké věkové spektrum dětí a mládeže. Větší pozornost si ale zaslouží starší ročníky žáků základních a příp. i studentů středních škol, kde může pozitivně působit autorita strážníka (pokud tato autorita a důvěra k městské policii byla právě dlouhodobě budována již od útlého věku dětí).

- Do budoucna by se MP Kladno měla více orientovat na určitá témata, která zástupci škol vidí jako důležitá. Je to zejména šikana na školách, drogová problematika, rozmáhajícím se fenoménem je pak záškoláctví. MP Kladno může pomoci řešit problém záškoláctví i tím, že bude více dohlížet a kontrolovat děti školního věku na ulicích v době školního vyučování.
- Dalším úskalím společné práce MP Kladno a základních škol ve městě je i časové sladění možných aktivit. Realizovaný průzkum (resp. již předvýzkum) ukázal, že časová dotace, kterou může škola vyčlenit pro pořádání besed (o získání zpětné vazby od žáků nemluvě) je omezený. Škola nemusí mít vždy kapacitu plně využít nabídek městské policie a to zvláště v dnešní době, kdy jsou školy mnohdy zahlceny nabídkami či realizací projektů podpořených z evropských fondů. Školy se tak ocitají v pasti, kdy se jim nabízí více možností, než kolik jsou schopny využít. Možné řešení by bylo v realizaci pedagogicko-výchovných aktivit pro žáky mimo vyučování, například ve formě smysluplného trávení volného času (např. kroužek „mladý strážník“, pravidelné odpolední návštěvy dětí v zařízení MP Kladno apod.).

8 Závěr

Tato práce se zabývala organizací, která nebyla založena za účelem realizace pedagogických či výchovných aktivit, přesto v průběhu její existence tyto činnosti hrají poměrně významnou úlohu. Předmětem zájmu byla obecní policie, a to konkrétně Městská policie Kladno. V tomto středočeském městě s cca 70 tisíci obyvateli působí v rámci Městské policie Kladno 89 zaměstnanců. Bakalářská práce nabídla přehled a analýzu veškeré činnosti, kterou Městská policie Kladno činí v rámci svého tzv. programu prevence, kde pedagogicko-výchovná činnost dominuje. Děti a mládež patří k důležitým cílovým skupinám, na které se MP Kladno zaměřuje. Zároveň byla představena široká škála aktivit, které v tomto směru MP Kladno vykonává. Větší část úkolů v rámci pedagogicko-výchovné činnosti plní v MP Kladno tzv. Preventivně informační skupina. Dále byly představeny aktivity, které MP zajišťuje sama (sama je organizátorem, např. sportovní soutěž „Desetiboj mladého strážníka“), které realizuje společně se školami ve městě (přednášky a besedy na školách, preventivní akce a soutěže pro školáky, další dlouhodobé akce, např. Bezpečnost s „Empíkem“, průkaz školáka atd.) a konečně i aktivity, na kterých se podílí i další organizace ve městě (např. Středisko volného času „Labyrint“, Český červený kříž,...). Všechny zmíněné jednorázové akce i dlouhodobější činnosti poukazují na poměrně velké množství pedagogicko-výchovných aktivit, které MP Kladno pravidelně pořádá či spolupřidává.

Práce se dále podrobněji zaměřila na jednu část pedagogicko-výchovné činnosti, a to besedy na školách. Na vzorku 161 žáků ze 4 vybraných ZŠ v Kladně byla sledována změna (zvýšení/snížení) znalostí žáků zejména ve věku 9 a 10 let v různých oblastech bezpečnosti. Bylo zjištěno, že beseda má bezprostřední pozitivní dopad na znalosti žáků s tím, že vyššího efektu zvýšení znalostí bylo dosaženo u těch žáků, jejichž počáteční znalosti jsou relativně nízké. Zároveň realizovaný průzkum odhalil poměrně vysokou míru znalostí žáků v oblasti bezpečnosti. Lze dovozovat, že je to i díky dlouhodobé a systematické práci MP Kladno.

Součástí dotazování byl i speciální dotazník určený zástupcům základních škol, který vyplnili 4 třídní učitelé a 4 výchovní poradci. Z jejich převážně volně vypisovaných odpovědí byla patrná spokojenost s prací MP Kladno v rámci její pedagogicko-

výchovné činnosti. Zástupci škol zejména oceňovali vstřícnost a ochotu MP Kladno spolupracovat se školami a schopnost přizpůsobit komunikaci různým věkovým skupinám žáků. Zároveň se jasně ukázalo, že městská policie není vnímána jen jako represivní složka obce, ale jako partner, který umí pomoci při vzdělávání žáků i při řešení problémů s pořádkem a bezpečností v okolí školy apod.

Ačkoliv lze pedagogicko-výchovnou činnost Městské policie Kladno hodnotit velmi pozitivně, byly identifikovány i možné návrhy na zlepšení do budoucna, a to jak posílení Preventivně informační skupiny a další vytváření předpokladů pro rozvoj její práce, tak i konkrétní návrhy (např. více se zaměřit na starší ročníky ve školách, více se věnovat určitým tématům apod.).

Bakalářská práce prokázala, že městská policie (alespoň v případě Městské policie Kladno) může hrát důležitou a prospěšnou roli při vzdělávání a výchově mladé generace v oblasti bezpečnosti a pořádku. Ideální je, pokud tak činí ve spolupráci s jinými vzdělávacími institucemi (ať formálního či neformálního vzdělávání). Vždy je ale základem ochota a vůle spolupracovat, a to na obou stranách (jak u městské policie, tak u škol a dalších institucí).

Město Kladno si v posledních 25 letech prošlo nelehkým obdobím, které se projevilo na ekonomickém i sociálním složení obyvatel. V bývalých průmyslových centrech postižených vysokou nezaměstnaností a horší sociální skladbou obyvatel může velmi snadno docházet ke zhoršení bezpečnostní situace a obecně i snížení kvality života. Pedagogicko-výchovná činnost MP Kladno, jako součást širších preventivních programů, pomáhá takovéto situaci předejít.

9 Seznam použitých informačních zdrojů

Bibliografie:

HAVRDOVÁ, Egle. *Tvorba a realizace projektů prevence kriminality mládeže*. Praha : Centrum pro veřejnou politiku, 2007. 185 s. ISBN 978-80-239-9950-1.

HELUS, Zdeněk. *Sociální psychologie pro pedagogy*. 1. vyd. Grada, 2001. 208 s. ISBN 978-80-247-1168-3.

HOPF, Arnulf. *Sociální pedagogika pro učitele*. 1. vyd. Praha : UKP PdF, 2001. 181 s. ISBN 80-7290-053-6.

JŮVA, Vladimír. *Úvod do pedagogiky*. Brno Paido, 1997. 3.dopl.vyd. ISBN 80-85931-39-7

KOHOUT, Karel. *Základy obecné pedagogiky*. Praha: Vysoká škola J.A.Komenského, 2002, 148 s. ISBN 80-7048-0043-2

PAŘÍZEK, Vlastimil. *Základy obecné pedagogiky*. Praha: Pedagogická fakulta UK, 1996. 76 s. 80-7066-339-1.

PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času : Teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. 3. vyd. Praha : Portál, 2002. ISBN 80-7178-711-6.

PRŮCHA, Jan. *Přehled pedagogiky*. Praha : Portál, 2000. ISBN 80-7178-399-4

PRŮCHA, Jan. *Moderní pedagogika*. 2. vyd. Praha: Portál, 2002. 481 s. ISBN 80-7178-631-4.

ŠTEFUNKOVÁ, Michaela, ŠEJVL, Jaroslav. *Základy prevence kriminality pro pedagogické pracovníky*. Praha : Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta, 2012. ISBN 978-80-87258-96-5.

VÁŽANSKÝ, Mojmír, SMÉKAL, Vladimír. *Základy pedagogiky volného času*. Brno : Paido, 1995. ISBN 80-901737-9-9

VEČERKA, Kazimír a kol. *Prevence kriminality v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha : Themis, 1997. 159 s. ISBN 80-85821-48-6.

ZAPLETAL, J. *Prevence kriminality*. Praha: Policejní akademie ČR, 2000. ISBN 80-7251-047-9.

Další zdroje:

BOHMAN, Martin, HOLUB, Tomáš. *Rozvoj a uplatňování community policing ve vybraných státech*. Policejní akademie ČR, [online]. 2015, [cit. 2015–02-10]. Dostupné na WWW: http://sbp.fsv.cuni.cz/SBP-38-version1-070426_bohman_vybrane_staty.pdf

Community policing. Ministerstvo vnitra ČR, [online]. 2015, [cit. 2015–02-09]. Dostupné na WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/community-policing.aspx>

MIOVSKÝ, Michal a kol. *Vybrané termíny primární prevence – Pracovní skupina Primární prevence Phare Twinning project “Drug Policy“, Příloha č. III/1/8, Závěrečné zprávy č. III/1*. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2007. [cit. 2015–02-10]. Dostupné na WWW: <https://www.google.cz/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=Pracovni%20skupina+Primarni%20prevence+Phare+Twinning+project+%E2%80%9CDrug+Policy%E2%80%9C>

Plán prevence kriminality statutárního města Kladna na léta 2012 – 2013. [online]. Kladno: 2012, [cit. 2015–02-10]. Dostupné na WWW: http://mestokladno.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=6506&id_dokumenty=1424867

Plán prevence kriminality statutárního města Kladna na léta 2014 – 2015. [online]. Kladno: 2014, [cit. 2015–02-10]. Dostupné na WWW: http://mestokladno.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=6506&id_dokumenty=1442749

POSPÍŠILOVÁ, Kateřina, VESELÁ, Michaela. *Community policing, Manuál pro uniformovanou policii*. [online]. 2015, [cit. 2015–02-10]. Dostupné na WWW: mvcr.cz/soubor/community-policing-pdf.aspx

Prevence kriminality. Ministerstvo vnitra ČR [online]. 2015, [cit. 2015–02-10]. Dostupné na WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/web-o-nas-prevence-prevence-kriminality.aspx>

PROCHÁZKA, Stanislav. *Zpráva o činnosti městské policie kladno za rok 2010*. [online]. Kladno: 2011, [cit. 2015–02-23]. Dostupné na WWW: http://mestokladno.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=6506&id_dokumenty=1418519

PROCHÁZKA, Stanislav. *Zpráva o činnosti městské policie Kladno za rok 2011*. [online]. Kladno: 2012, [cit. 2015–02-23]. Dostupné na WWW: http://mestokladno.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=6506&id_dokumenty=1430689

PROCHÁZKA, Stanislav. *Zpráva o činnosti městské policie Kladno za rok 2012*. [online]. Kladno: 2013, [cit. 2015-02-23]. Dostupné na WWW: http://mestokladno.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=6506&id_dokumenty=1432299

PROCHÁZKA, Stanislav. *Zpráva o činnosti městské policie Kladno za rok 2013*. [online]. Kladno: 2014, [cit. 2015-02-23]. Dostupné na WWW: http://mestokladno.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=6506&id_dokumenty=1442068

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015. Ministerstvo vnitra ČR [online]. 2015, [cit. 2015-02-10]. Dostupné na WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-na-leta-2012-2015.aspx>

ŠIKULOVÁ, Renata, KOLÁŘ, Zdeněk. *Kapitoly z obecné pedagogiky*, [online]. [cit. 2015_03_15]. Dostupné na WWW: http://pf.ujep.cz/files/KPR_sikulova_obecdidaktikascripta.pdf

TUPÝ, Jan, JEŘÁBEK Jaroslav a kol. *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. [online]. Praha : 2013, [cit. 2015-02-23]. Dostupné na WWW: vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/RVPZV_2007-07.pdf

Vyhláška města č. 6/06, kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 6/98 “ O zřízení Městské policie Kladno“. [online]. 2015, [cit. 2015-02-10]. Dostupné na WWW: <http://www.mestokladno.cz/vyhlaska-mesta-c-6-06-kterou-se-meni-a-doplnuje-vyhlaska-c-6-98/d-686794>

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. [online]. 2015, [cit. 2015-02-10]. Dostupné na WWW: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=39601&nr=553~2F1991&rpp=15#local-content>

10 Přílohy

Příloha č. 1 - Dotazníkový formulář pro žáky

Příloha č. 2 - Dotazníkový formulář pro učitele a výchovného poradce

Příloha č. 3 - Vyhodnocení otázek z dotazníků (žáci)